

JETTE SVINTH OG ORLA SVINTH
Vester Herrupvej 4
7830 Vinderup

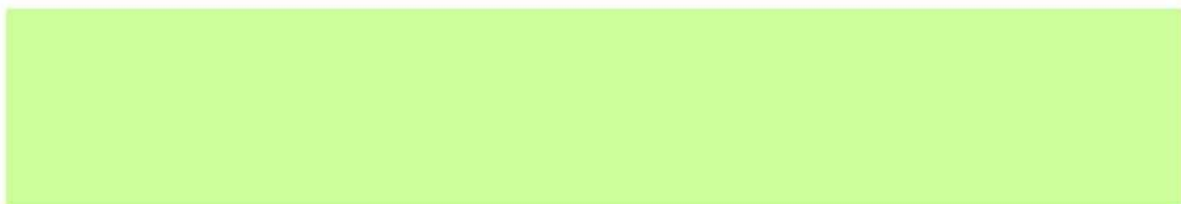
Dato: 23-05-2014
Sagsnr.: 09.17.17-P19-2-14
Henv. til: Ole Lousdal
Natur og Miljø
Direkte tf.: 96 11 7826
Afdeling tf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

Tillæg nr. 1 til § 11 MILJØGODKENDELSE

af kvægbruget

Mundbjerggård

Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup
Beliggende på matr. nr. 8 b Sønderhede, Sevel

MILJØGODKENDELSE MEDDELT I HENHOLD TIL LOV NR. 1486 AF 4. DECEMBER 2009 OM MILJØGODKENDELSE M.V. AF HUSDYRBRUG.

Indholdsfortegnelse

INDHOLDSFORTEGNELSE	2
STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	4
IKKE TEKNISK RESUMÉ	5
MEDDELELSE OM GODKENDELSE	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR	7
GENERELLE FORHOLD	7
<i>Dokumentation</i>	7
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	7
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	7
<i>Forebyggelse af forurening af vandmiljøet</i>	7
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD	9
KLAGEVEJLEDNING	9
OFFENTLIGGØRELSE	9
RETSBESKYTTELSE	11
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	12
GENERELLE FORHOLD	12
<i>Ansøger og ejerforhold</i>	12
<i>Landskabelige og kulturhistoriske områder</i>	13
HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	13
<i>Drift af husdyrbrugets arealer</i>	13
<i>Udskiftning af udbringningsarealer</i>	16
<i>Sædskifte</i>	16
<i>Udbringning af husdyrgødning</i>	16
<i>Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer</i>	18
<i>Grundvand</i>	18
<i>Bilag IV-arter</i>	20
<i>Generelle betragtninger for Natura 2000-områder</i>	20
<i>Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer</i>	21
<i>Nitratudvaskning i det ansøgte projekt</i>	21
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	22
<i>Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt</i>	24
<i>Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)</i>	26
HOLSTEBRO KOMMUNES SAMLEDE VURDERING AF HUSDYRBRUGET	28
BILAG	29
BILAG 1 – GYLLETRANSPORTRUTER	29
BILAG 2 – OVERSIGTKORT OVER UDSPREDNINGSAREALERNE	30
BILAG 3 – AREALER DEL 1/3	31
BILAG 4 – AREALER DEL 2/3	32
BILAG 5 – AREALER DEL 3/3	33
BILAG 6 – RISIKOAREALER I RELATION TIL TERRÆNFORHOLD [MARK 23-0]	34
BILAG 7 – JORDBUNDSTYPER	35
BILAG 8 – LAVBUNDSAREALER, OPLAND OG DETAILAFVANDINGSFORHOLD	36
BILAG 9 – RISIKOOMRÅDER FOR NITRATUDVASKNING (NITRATKLASSE)	37
BILAG 10 – NATUROMRÅDER I FORHOLD TIL UDSPREDNINGSAREALER	38
BILAG 11 – LANDSKABS- OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING UDSPREDNINGSAREALER	39

BILAG 12 - APPENDIKS 1 - NATURA 2000-VANDOPLAND NISSUM FJORD - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSNIVEAU.	40
BILAG 13 APPENDIKS 2 - NATURA 2000-VANDOPLAND SKIVE FJORD, LOVNS- SAMT RISEGÅRDE BREDNING - STATUS FOR UDPEGNINGSGRUNDLAG SAMT FORUDSÆTNINGER FOR ANVENDELSE AF HUSDYRLOVENS BESKYTTELSNIVEAU.	45

Stamblad for virksomheden

Godkendelsesdato:	23-05-2014
Godkendelse hjemmel, lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.	Tillæg nr. 1 til § 11 miljøgodkendelse
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	JETTE SVINTH OG ORLA SVINTH
CVR-nr. / P-nr.	14804994 / 1000808812
Husdyrbrugets adresse	Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup
Husdyrbrugets telefonnumre	97 45 22 96 / 28 45 22 96
Husdyrbrugets kontaktperson(er)	Orla Kristian Svinth
Husdyrbrugets e-mail:	jetteorla@live.dk
Matrikel	8 b Sønderhede, Sevel
CHR	57239
(i)-mærket, bek. 486 af 25. maj 2012 om godkendelse af listevirksomhed	Nej
Byggetilladelse	Projektet omfatter ikke byggeri.
Ejendomsnr.	661-0186288
Husdyrgodkendelsesskema nummer	60855
Husdyrbrugets konsulent	Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hflc.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro E-mail: naturogmiljo@holstebro.dk Tlf. 96 11 75 63

Ikke teknisk resumé

Der søges om tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 29-03-2010, idet kvægbrugget ønsker at inddrage mere jord som udbringningsareal. Udbringningsarealet ændres således fra 81,55 ha ejede og forpagtede og 44,81 ha aftaleareal til 94,90 ha ejede og forpagtede arealer samt 32,98 ha aftalearealer og 7,24 ha afgræsningsareal.

Der afsættes fortsat 30 DE kvæggylle ved gylleaftale til Tophøjvej 13, 7830 Vinderup, men arealerne er ændrede i forhold til tidligere. Afsætningsaftalen til Herrupvej 4 op-hører. To arealer 7-1 og 23-0 må ikke anvendes som udspretningsarealer, men er udelukkende afgræsningsarealer.

Der foretages ingen ændringer i dyreholdet på ejendommen og anlægget ændres ikke i forbindelse med tillæg til miljøgodkendelse. Der er altså alene tale om ændringer i husdyrbrugets udbringningsarealer.

Udkast til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring i perioden fra den 29-04-2014 til den 22-05-2014.

Meddelelse om godkendelse

Tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der gælder for kvægbruget beliggende Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup, i tillæg til vilkårene i eksisterende miljøgodkendelse af 29-03-2010.

Kvægbruget er større end 75 dyreenheder (DE), men under 250 DE og er derfor omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Kvægbruget er dermed ikke omfattet af reglerne for IPPC, jf. IPPC-direktivet. Kvægbruget er godkendelsespligtig, og Holstebro Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for kvægbrugets forhold til det eksterne miljø.

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, meddeler Holstebro Kommune hermed godkendelse til den ansøgte ændring af udbringningsarealet på kvægbruget matr. nr. 8b Sønderhede, Sevel, beliggende Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup.

Godkendelsen bygger på kvægbrugets ansøgning og supplerende oplysninger samt kommunens konkrete vurdering støttet af Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser og Miljøstyrelsens vejledninger og orienteringer.

På Holstebro Kommunes vegne

Ole Lousdal

Biolog

Miljøgodkendelsens vilkår

Generelle forhold

Dokumentation

1. Vilkår 41-46 og 49 i eksisterende miljøgodkendelse af 29-03-2010 erstattes af vilkårene i nærværende tillæg til miljøgodkendelse når miljøgodkendelse meddeles.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

2. Godkendelsen omfatter kun de ansøgte udbringningsarealer, der fremgår af bilag 2-5.
Der må maksimalt tilføres husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 218,24 DE med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 1, og således at der på husdyrbrugets udbringningsareal ikke udbringes mere end 2,30 DE/ha.

Der må ikke udbringes andre former for organisk gødning eller lignende på udbringningsarealerne.
3. Der skal afsættes husdyrgødning svarende til 30 DE til en af Holstebro Kommune godkendt modtager, med den husdyrgødningssammensætning og næringsstofmængde, der fremgår af Skema 1.
4. Inden udbringning af gylle på gylleaftalearealer skal der foreligge en underskrevet aftale herfor. Aftalen skal indeholde kort, der viser hvilke arealer aftalen omhandler.
5. Mark 27-0 og 28-0 (udenfor OSD), kan først indgå som udbringningsareal når efterbehandlingen er afsluttet og skriftlig bekræftet af Holstebro Kommune.
6. Mark 7-1 og 23-0 må ikke anvendes til udspreddning af husdyrgødning men alene som afgræsningsareal.
7. Der skal etableres hegn langs vandløbet på mark nr. 23-0, minimum 1 meter fra vandløbets kronekant, for at minimere risikoen for brinkerrosion forårsaget af græssende dyr.

Forebyggelse af forurening af vandmiljøet

8. Udbringning af gødning m.m. må ikke foretages forud for varslede kraftige regnskyl/store nedbørsmængder og skal foretages så tæt som muligt på det tidspunkt, hvor afgrøden har maksimal næringsstoffoptag og størst vækst.

Ved afgrødehøjde under 10 cm skal husdyrgødning udbringes under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

9. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lignende.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Afgørelsen om tillæg til godkendelse er truffet i medfør af § 11 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Afgørelsen om tillæg til godkendelse kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 23-06-2014 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Ved klage over godkendelsen kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Klageberettigede er orienteret ved annonce på Holstebro Kommunes hjemmeside den 23-05-2014.

Eventuel klage over tillæg til miljøgodkendelsen skal indgives skriftligt og skal stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men skal indsendes til Holstebro Kommune, så vidt muligt elektronisk på teknik.miljoe@holstebro.dk eller via post til Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro. Klagen videresendes derefter til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med sagens akter og kommunens bemærkninger til sagen.

Natur- og Miljøklagenævnet sender en opkrævning, når nævnet har modtaget klagen. Klagegebyret er 500 kr. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i din klage.

Der gøres opmærksom på, at en klage ikke har opsættende virkning for udnyttelsen af godkendelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jvf. lovens § 81. Udnyttelse af godkendelsen sker dog på eget ansvar, og indskrænker ikke klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser efter loven eller de regler, der fastsættes i medfør af loven, skal i henhold til § 90 være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsestidspunktet. Hvis afgørelsen påklages, regnes fristen først fra det tidspunkt, hvor der foreligger en endelig afgørelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Orla Kristian Svinth, Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup(ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Danmarks Naturfredningsforening - lokalafdeling Holstebro, E-mail: dnholstebro-sager@dn.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh Ø., CVR: 60804214, P-nr: 1002121278, E-mail: dn@dn.dk (Interesseorganisation)
- Sundhedsstyrelsen Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV, CVR: 12070918, P-nr: 1003398533, E-mail: senord@sst.dk (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia, CVR: 17915746, P-nr: 1001388580, E-mail: mail@dkfisk.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Erik Schou Nielsen, Rosenvvej 18, 8240 Risskov, - -, E-mail: enie@eaaa.dk (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bresten, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945, E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823, E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Jens Ole Nielsen, Hagevej 14, 6990 Ulfborg, - -, E-mail: jenson@mail.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V., CVR: 54752415, P-nr: 1001712827, E-mail: natur@dof.dk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF-Vestjylland) v/ Lars H. Hansen, Sandbækvej 26, 6971 Spjald, CVR: 54752415, -, E-mail: holstebro@dof.dk (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 Kbh. N, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784, E-mail: husdyr@ecocouncil.dk (Interesseorganisation)
- Holstebro Museum og Lokalhistorisk arkiv, E-mail: Mette.klingenberg@holstebro-museum.dk (Myndighed)
- Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hfic.dk (ansøgers rådgiver)
- Egon Thomasen, Vester Herrupvej 2, 7830 Vinderup (nabo)
- Kristine Jensen, Vester Herrupvej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Stella Victoria Kejser Kruse, Vester Herrupvej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Philip le Fevre Kejser Kruse, Vester Herrupvej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Christian Bo Pedersen, Baunebakken 12, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Niels Kristian Damsgaard, Normavej 37, 7800 Skive (Bortforpagter)
- I/S MUNDBJERG NIELSEN, Tophøjevej 13, 7830 Vinderup (CVR: 69155316) (Gyllemodtager)

I perioden 29-04-2014 til 22-05-2014 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring hos nedenstående:

- Egon Thomasen, Vester Herrupvej 2, 7830 Vinderup (nabo)
- Kristine Jensen, Vester Herrupvej 6, 7830 Vinderup (nabo)
- Stella Victoria Kejser Kruse, Vester Herrupvej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Philip le Fevre Kejser Kruse, Vester Herrupvej 8, 7830 Vinderup (nabo)
- Christian Bo Pedersen, Baunebakken 12, 7830 Vinderup (Bortforpagter)
- Niels Kristian Damsgaard, Normavej 37, 7800 Skive (Bortforpagter)
- I/S MUNDBJERG NIELSEN, Tophøjevej 13, 7830 Vinderup (CVR: 69155316) (Gyllemodtager)
- Trine Villumsen, Heden og Fjorden, e-mail: tvi@hfic.dk (ansøgers rådgiver)

I 3 ugers nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra følgende:

Ingen bemærkninger modtaget.

Retsbeskyttelse

Tillæg til miljøgodkendelsen omfatter udelukkende udspretningsarealet under Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup.

I 8 år efter godkendelsens offentliggørelse er godkendelsen omfattet af retsbeskyttelse. Holstebro Kommune kan derfor ikke tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år.

Holstebro Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. § 40 stk. 2 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, hvis der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse.

Godkendelsen skal, jf. § 17 i bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år - dvs. i år 2022.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse, jf. lovens § 53 stk. 2, for at forbedre husdyrbrugets egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Godkendelsen træder i kraft den 23-05-2014. Opmærksomheden henledes på, at såfremt afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i godkendelsen eller helt at ophæve godkendelsen.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Generelle forhold

Den miljøtekniske beskrivelse er fra den fremsendte ansøgning herunder fremsendte supplerende oplysninger. Den miljøtekniske vurdering er Holstebro Kommunes redegørelse for, og vurdering af, om forudsætningerne for at meddele tillæg til miljøgodkendelsen er opfyldt. Dvs. at tillægget til godkendelsen er ledsaget af sådanne vilkår, at risikoen for forurening eller ikke-uvæsentlige gener for omgivelserne begrænses.

Godkendelsesmyndigheden kan meddele miljøgodkendelse efter lovens § 11, hvis den finder det godtgjort, at husdyrbruget

- har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og
- i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ved vurderingen af, om husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen, skal det sikres, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde,

- at beskyttelsen af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning, finder sted,
- at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- at hensynet til de landskabelige værdier er varetaget,
- at energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- at mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- at produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- at affaldsfrembringelse undgås, og hvor dette ikke kan lade sig gøre, at mulighederne for genanvendelse og recirkulation er udnyttet,
- at til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

Nedenstående vil bedriftens aktiviteter bliver vurderet iht. ovenstående i det omfang, det er relevant.

Ansøger og ejerforhold

JETTE SVINTH OG ORLA SVINTH ejer og driver husdyrbruget på Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup under CVR nr. 14804994. Husdyrbruget drives som et selvstændigt husdyrbrug uden nogen form for samdrift med andre ejendomme, herunder andre

ejede ejendomme. Den drifts- og miljøansvarlige på husdyrbruget er Orla Kristian Svinth. Den drifts- og miljøansvarlige har pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om godkendelsens vilkår for den del af driften, som de arbejder med.

Der er i hovedgodkendelsen stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Beskyttede fortidsminder

På de østligste marker (gylleaftalearealerne) er der registreret et fredet fortidsminde (gravhøj). Der må ikke inden for en afstand af 2 m fra fortidsmindet (ved gravhøje 2 m fra højfod) foretages jordbehandling, gødes eller plantes jf. § 29f i Museumsloven, jf. bilag 11.

Beskyttede diger

I tilknytning til de ejede udbringningsarealerne er der registreret diger, som er beskyttede iht. Museumslovens § 29a. Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linjeformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af digerne. Digerenes placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen.

På de ejede udbringningsarealer er der registreret i alt 12 ikke fredede fortidsminder (gravhøje), jf. bilag 11. Dybdepløjning på arealerne frarådes derfor. Findes der fortidsminder på arealerne er disse omfattet af Museumslovens § 27, stk. 2, der påbyder standsning af jordarbejde samt anmeldelse af fortidsminde fund til Holstebro Museum, der er nærmeste kulturhistoriske museum med arkæologisk ansvarsområde.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

Drift af husdyrbrugets arealer

Husdyrgødningen udbringes primært på udspretningsarealer, der er ejede eller forpagtede. Herudover afsættes der husdyrgødning til aftalearealer tilhørende I/S MUND BJERG NIELSEN, Tophøjevej 13, 7830 Vinderup (CVR: 69155316) i Holstebro Kommune. Husdyrgødningen er sammensat, jf. Skema 1.

Skema 1. Næringsstofsammensætning og husdyrgødningstyper til- og fraført husdyrbruget.

Besætning	Gødningstype	Kg N	Kg P	DE
Produceret husdyrgødning				
Vester Herrupvej 4, 7830	Kvæggylle	21.242	3.174	220,95
Vester Herrupvej 4, 7830	Dybstrøelse	1.485	197	14,85
Vester Herrupvej 4, 7830	Afsat ved afgræsning	15	3	0,14
I alt		22.742	3.374	235,66
Fraført fra husdyrbruget til biogas				
Til Tophøjvej 13 (CVR: 69155316)	Kvæggylle	-2.730	-454	-30,00
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Fra	Kvæggylle	+1.230	+192	+12,30
I alt		-1.500	-262	-17,70
Tilført husdyrbrugets ejede og forpagtede arealer				
Vester Herrupvej 4, 7830	Kvæggylle	19.742	2.913	203,25
Vester Herrupvej 4, 7830	Dybstrøelse	1.485	197	14,85
Vester Herrupvej 4, 7830	Afsat ved afgræsning	14,57	3	0,14
I alt		21.241	3.112	218,24

Sammensætningen af husdyrgødningen har betydning for den vurdering, Holstebro Kommune foretager af miljøpåvirkningen ved udbringning af husdyrgødning. Der stilles derfor vilkår om, at sammensætning og maksimal mængde af husdyrgødning ikke må afvige fra det i Skema 1 angivne.

De ejede og forpagtede udspretningsarealer udgør 94,90 ha, hvoraf 16,26 ha er forpagtede. Derudover er der indgået gylleaftaler for 32,98 ha. Udspretningsarealerne er fordelt i henhold til Skema 2 og er beliggende i henhold til bilag 2-5.

Skema 2. Fordeling af udspretningsarealer i relation til ejerforhold, mark nr. og arealstørrelse.

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Ejede arealer		
1-0	6,03	Orla og Jette Svinth, Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup
2-0	7,43	
4-0	3,90	
4-1	1,08	
5-0	2,66	
6-0	5,39	
7-0	1,46	
12-0	5,02	
13-0	5,36	
14-0	3,07	
15-0	0,96	
16-0	0,73	
26-0	2,21	
27-0	5,27	
28-0	7,18	
29-0	13,10	
8-0	7,80	
I alt	78,64	

Marknr.	Ha	Ejerforhold
Forpagtede arealer		
Obj-40	7,62	Christian Bo Pedersen, Baunebakken 12, 7830 Vinderup Niels Kristian Damsgaard, Normavej 37, 7800 Skive
Obj-25	8,64	Christian Bo Pedersen, Baunebakken 12, 7830 Vinderup Niels Kristian Damsgaard, Normavej 37, 7800 Skive
	16,26	Ha forpagtede arealer
I alt	94,90	ha forpagtede og ejede arealer
Gylleaftalearealer		
Obj-47	25,74	IS Mundbjerg, Tophøjvej 13, 7830 Vinderup (CVR: 59155316)
I alt	32,98	ha gylleaftaler
Græsningsaftaler		
7-1	2,30	IS Mundbjerg, Tophøjvej 13, 7830 Vinderup (CVR: 59155316)
23-0	4,94	IS Mundbjerg, Tophøjvej 13, 7830 Vinderup (CVR: 59155316)

Forudsætninger for arealdriften

I henhold til husdyrlovens § 17, stk. 3 og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §§ 15 og 16 må der ikke ske ændringer i udbringningsarealet eller indgås aftaler om udbringning af husdyrgødning på tredjemands arealer uden forudgående godkendelse fra godkendelsesmyndigheden. Der må ikke modtages slam eller andet affald med næringsstofindhold til udbringning på marker eller lignende, med mindre det fremgår af godkendelsen.

I miljøgodkendelsen indgår arealspecifikke vurderinger. Der vil derfor i miljøgodkendelsen blive stillet vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med indgåelse af gylleaftaler, der ikke er omfattet af selvstændig godkendelse, skal kunne dokumentere, at gyllen udspredes på de gylleaftalearealer, der fremgår af miljøgodkendelsen. Dette kan bl.a. sikres gennem privatretslige aftaler, der er indskrevet i overførselsaftalen. Dette betyder i praksis, at der ikke må udsprede gylle på de omhandlede arealer fra evt. dyrehold på den modtagende ejendom. Der kan ikke indgås andre gylleaftaler på de anmeldte udspredearealer, såfremt harmonitrykket på de pågældende arealer er fuldt udnyttet.

Der stilles vilkår om, at der til enhver tid over for Holstebro Kommune skal kunne fremlægges diverse sædskifteplaner, gødningsplaner eller lignende, som dokumenterer, at gødningen udbringes og opbevares miljømæssigt forsvarligt i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Harmonikrav

I husdyrgødningsbekendtgørelsen stilles der krav om et bestemt forhold mellem det areal, der kan anvendes til udbringning af husdyrgødning på bedriften, og den mængde husdyrgødning der udbringes (harmonikrav). For kvæg må der under visse betingelser udbringes 2,3 DE/ha pr. planperiode.

For at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonibestemmelser (forholdet mellem størrelse af dyrehold og udbringningsareal) for husdyrgødningen der udbringes på ejede og forpagtede arealer, skal der være et udbringningsareal på minimum

94,88 ha til rådighed. Der er 94,90 ha til rådighed ifølge ansøgningen, hvorfor det generelle harmonikrav er opfyldt.

BAT i forhold til udbringningsarealer er bl.a. at den producerede husdyrgødning afstemmes med udspretningsarealet og afgrødens gødningsbehov og i forhold til anvendt mængde og type af kunstgødning.

Udskiftning af udbringningsarealer

Alle ændringer i udbringningsarealer skal godkendes af Holstebro Kommune. Anmeldelse af udskiftning af bedriftens udbringningsarealer eller udskiftning af markarealer hos tredjemand til udbringning af husdyrgødning, skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse 1. august. Holstebro Kommune skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der skiftes ud. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Holstebro Kommune har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12-sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Udbringning af husdyrgødning

Beskrivelse i ansøgningen

Husdyrgødningen udbringes hovedsageligt i foråret. Gyllen nedfældes til al vårsæd og til græs fra og med 2. slæt. Gyllen udbringes med slæbeslanger på resterende marker. Dybstrøelsen udbringes i foråret med møgspredere og nedpløjes umiddelbart efter udbringning.

Udbringningen foregår efter gældende regler og under hensyntagen til planternes behov ved fastlæggelse af udbringningstidspunktet. Der udarbejdes mark- og gødningsplan samt gødningsregnskab årligt.

Holstebro Kommunes vurdering

Transport af gylle

Husdyrbrugets udbringningsarealer er primært beliggende i to områder. Et område omkring husdyrbrugets anlæg vest for Herrup, og et område øst for Herrup (bilag 2). Der vil forekomme transport med husdyrgødning gennem Herrup til gylleaftalearealerne øst for Herrup. Omfanget af transporten er beskrevet i afsnit herom under anlægsdelen. Der forventes ikke væsentlige ændringer i transporttype eller antallet af transporter med husdyrgødning efter meddelelse af tillæg til miljøgodkendelsen.

Det vurderes, at transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne ikke er forbundet med væsentlige gener.

Gener fra udbringning af gylle

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Hvis gyllen nedfældes eller køres ud på vejetablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Udbringningsarealet mark 8-0 ligger mindre end 200 meter fra område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål ved Herrup. Arealerne er derfor omfattet af husdyrgødningens bekendtgørelses § 28 om udbringning lørdage, søn- og helligdage:

§ 28. Husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse må ikke udbringes på lørdage samt søn- og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 meter fra byzone, sommerhusområder eller områder i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål.

Holstebro Kommune vurderer generne, trafikale og lugtmæssige, fra udbringning af husdyrgødning fra ejendommen som begrænsede, idet der er tale om udbringning over en begrænset tidsperiode.

BAT

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af gældende love og bekendtgørelser, bl.a. husdyrgødningens bekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Følgende BAT tiltag er således lovpligtige:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- tilladte udbringningsmetoder: nedbringning eller slangeudlægning
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder
- krav om mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse
- ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord
- ikke tilladt at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende arealer (> 6 grader) beliggende tættere end 20 meter fra overfladevande.
- der skal være en 2-10 meter ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb og søer.

Følgende BAT-forhold er ikke direkte reguleret i dansk lovgivning:

- at anvende BAT med hensyn til de maskiner, der anvendes til udspredding og om nødvendigt nedpløjning af husdyrgødningen
- at det ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes, at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold, dvs. køligt, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning
- at sprede gødning så tæt som muligt før den maksimale afgrødevækst og optagelse af næringsstoffer finder sted
- at anvende godt landmandskab, såsom at sprede gødning i løbet af dagen, når der er mindre sandsynlighed for, at folk er hjemme samt at undgå weekender og helligdage og at være opmærksom på vindretning i forhold til nabohusene
- at behandle husdyrgødning mhp. at minimere lugtemissioner, hvilket kan tillade mere fleksibilitet til identificering af passende arealer og vejrforhold i forbindelse med tilførsel på markerne.

Holstebro Kommune vurderer på baggrund af ovenstående vurdering og de stillede vilkår, at husdyrbruget lever op til BAT mht. udbringning af husdyrgødning.

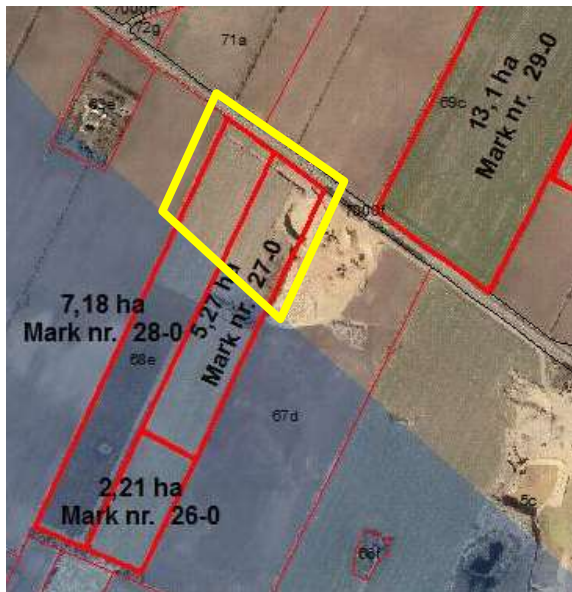
Miljøpåvirkning af husdyrbrugets arealer

Grundvand

Udspreddingsarealerne mark nr. 26-0, 27-0, 28-0 og obj-40 ligger helt eller delvist indenfor område med særlige drikkevandsinteresser, udspreddingsarealerne mark nr. 8-0 (en lille del af markarealet), 13-0 (en lille del af markarealet) og 23-0 (en lille del af markarealet) ligger indenfor indvindingsopland til Herrup Vandværk, udspreddingsarealerne mark nr. 8-0 (lille del), 26-0, 27-0, 28-0, Obj-25 og Obj-40 ligger helt eller delvist indenfor nitratfølsomme indvindingsopland, og mark nr. 8-0 og 23-0 ligger delvist indenfor hygiejnezone for vandværksboringer til Herrup Vandværk, jf. figur 2.

De resterende udspreddingsarealer ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser, nitratfølsomme indvindingsopland, hygiejnezone for vandværksboringer og indvindingsopland til vandværk.

Af de ovenfor nævnte er der på mark nr. 8-0, Obj-25 og Obj-40 tidligere gravet råstoffer. Der er p.t. indvinding på den nordligste del af markerne 27-0 og 28-0 (udenfor OSD, Figur 1. Arealet markeret med gult kan ikke indgå.), og disse arealer kan derfor ikke indgå som udbringningsarealer, før efterbehandlingen er afsluttet her.

Figur 1. Arealet markeret med gult kan ikke indgå.

Den beregnede udvaskning af nitrat fra rodzonen på udspretningsarealerne mark nr. Obj-25, Obj-40 og 8-0 er 49 mg/l og for markerne 26-0, 27-0 og 28-0 50 mg/l, alle med en merbelastning på 1 mg/l.

Kravet til indhold af nitrat i grundvandsforekomsterne og drikkevandet er 50 mg/l, og det vurderes, at der med den ansøgte udvaskning ikke er risiko for overskridelse af disse krav.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der i miljøgodkendelsen af ejendommen Vester Herrupvej 4, 7830 Vinderup ikke skal stilles yderligere vilkår til sikring af drikkevand til almen vandforsyning. Der bør dog udvises forsigtighed indenfor 300-meterbeskyttelseszone for Herrup Vandværks indvindingsboringer.

Figur 2. Areal indenfor 300- meterbeskyttelseszone for Herrup Vandværks indvindingsboringer.

Bilag IV-arter

I habitatdirektivets bilag IV er opført en række arter, som skal sikres en streng beskyttelse i deres naturlige udbredelsesområde også udenfor de udpegede Natura 2000-områder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende bl.a. at yngle- og rastområder ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende, at arterne bl.a. ikke må lide skade.

Kommunen har ikke kendskab til forekomst af arter fra EF-Habitatdirektivets bilag IV fra arealerne, og vurderer ikke at nærliggende Natura 2000 områder vil blive negativt påvirket af atmosfærisk kvælstof fra udnyttelsen af arealerne.

Generelle betragtninger for Natura 2000-områder

Natura 2000 er en fællesbetegnelse for EU's naturdirektiver: EF-fuglebeskyttelsesdirektiv, EF-habitatdirektiv samt Ramsar-konventionen, der tilsammen beskytter Natura 2000-områderne gennem de i direktiverne opstillede beskyttelseskrav.

Før kommunalbestyrelsen træffer afgørelser i sager iht. husdyrloven §§ 10, 11, 12 eller 16, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil medføre forringelser af internationale naturbeskyttelsesområder eller medføre forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, eller for arter beskyttet af direktivets bilag IV.

Denne vurdering skal foretages ud fra forsigtighedsprincippet jf. EF-domstolen¹. Dette medfører, at hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre påvirker udpegningsgrundlaget væsentligt eller medfører negativ påvirkning af bevaringsmålsætningen, skal der udarbejdes en konsekvensvurdering. Derudover er der krav om konsekvensvurderinger, hvis et Natura 2000-område efter kommunalbestyrelsens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt.

I praksis betyder dette en foreløbig vurdering af, hvorvidt der skal stilles skærpede krav ud over det almindelige beskyttelsesniveau opstillet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 3. Vurderer kommunalbestyrelsen, at det er nødvendigt at stille skærpede vilkår for, at der ikke vil ske skade på et Natura 2000-område, er kommunalbestyrelsen forpligtet til at stille skærpede vilkår. Vurderes de skærpede vilkår ikke at være tilstrækkelige til at imødegå en skade på et internationalt naturbeskyttelsesområde, skal kommunalbestyrelsen afslå at godkende ansøgningen.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau - næringsstoffer

Husdyrlovens beskyttelsesniveau hviler på en række forudsætninger. Holstebro Kommune skal i forbindelse med godkendelse af husdyrbrug vurdere, om forudsætningerne for lovens beskyttelsesniveau er opfyldt for de(t) givne opland(e), hvori husdyrbrugets udbringningsarealer er lokaliseret.

Jvf. appendiks 1 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Nissum Fjord er opfyldt, da der ikke er konstateret en forøget udledning. Produktionen af husdyr har siden 2007 været faldende i oplandet til Nissum Fjord herunder i deloplandene til Nissum Fjord. Herudover er der ikke konstateret en forøget udledning af næringsstoffer fra andre kilder i oplandet.

Jvf. appendiks 2 vurderer Holstebro Kommune, at forudsætningerne for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau (bilag 3) i oplandet til Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning ikke er opfyldt, da der siden 2007 er konstateret en forøget udledning til kystoplandet. Udvaskningen fra udbringningsarealerne i kystoplandet må derfor ikke overstige udvaskningen fra planteavl.

Nitratudvaskning i det ansøgte projekt

11,9 ha af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Felsted Kog i Nissum Fjord.

De resterende 83 ha er beliggende i oplandet til Skive Fjord. Udviklingen i dyrehold er stigende i oplandet til Skive Fjord, jvf. appendiks 2, hvorfor udvaskningen fra udbringningsarealerne i oplandet ikke må overstige en N-udvaskning svarende til planteavlssædskifte, jvf. beskyttelsesniveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C.

¹ Hjertermuslingedommen fra 2004 danner præcedens for anvendelse af forsigtighedsprincippet.

² Bek. nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	2,30	59,6
DE_{reel}	2,30	59,5

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	73,0
Merudvaskning fra husdyrbrug	-13,5

Beregning af maksimal nitratudvaskning på bedrifter med arealer, hvor der er krav om udvaskning svarende til et plantebrug.

Vægtet maksimal udvaskning på bedriften beregnes som et arealvægtet gennemsnit af udvaskning fra arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug og arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. Udvasningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug anvendes i vægningen i de tilfælde hvor denne er lavere end udvaskning svarende til et plantebrug.

	Maksimalt Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kgN/ha)
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 0,00 % Omfatter: 0,00 % af arealet	0,00	0,0
Udvaskning svarende til et plantebrug: 100 % af arealet		73,0
Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DE_{max}) på arealer med krav om udvaskning svarende til et plantebrug. DE reduktionsprocent: 100,00 % Omfatter: 100,00 % af arealet	2,30	59,6
Vægtet maksimal udvaskning på bedriften:		59,6

Holstebro Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt overholder husdyrlovens generelle og udvidede beskyttelsesniveau, jvf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 og 4.

Der er i ansøgningen ikke anvendt ekstra efterafgrøder eller ændret harmonital for at reducere N-udvaskningen.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

I henhold til miljøstyrelsens vejledning er det en forudsætning, at

Pkt. 2A) nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, må ikke udgøre 5 % eller mere af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle område, dog

Pkt. 2B) må nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke udgøre 1 % eller mere af den samlede nitratudvaskning, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

AD pkt. 2

Det vurderes, som tidligere beskrevet, at Skive og Nissum Fjorde er lukkede vandområder, hvorfor det er Holstebro Kommunes vurdering, at den husdyrgødningsbetingede nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug, der ansøges om, ikke må udgøre mere end 1 % af den samlede nitratudvaskning, jvf. pkt. 2B i de respektive oplande.

Skema 3. Beregning af det relative husdyrgødningsbetingede nitratbidrag til Natura 2000 vand-områder.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	N30 - Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådal, samt Skravad Bæk
Delområde - kystopland	Felsted Kog	Skive Fjord, Lovns Bredning og Risgårde Bredning
Opland til Natura 2000 området	120.259 ha	144.339 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	73.913 ha	101.037 ha
Reduktionspotentiale for oplandet	75%	75%
Gnst. udvaskning fra rodzonen i oplandet til Natura 2000 området*	75 kg N/ha/år	71 kg N/ha/år
Udvaskning i oplandet til Natura 2000-området	1.376 tons N/år	1.796 tons N/år
Udvaskning fra øvrige opland (standard betragtning på 10 kg pr. ha)	115 tons N/år	109 tons N/år
Udvaskning i alt fra opland ton N/år	1.491 tons N/år	1.905 tons N/år
Det ansøgte projekt		
Nitratklasse 0	11,90 ha	83,00 ha
Nitratklasse I	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse II	0,00 ha	0,00 ha
Nitratklasse III	0,00 ha	0,00 ha
Samlet udbringningsareal	11,90 ha	83,00 ha
Nitratreduktionspotentiale i det ansøgte projekt	87,5%	87,5%
Husdyrgødningsbetinget udvaskning fra rodzonen	0,0 kg N/ha/år	0,0 kg N/ha/år
Samlet husdyrgødningsbetinget påvirkning til Natura 2000 området, ton N/år	0,000 ton N	0,000 ton N
Ansøgt husdyrgødningsbetinget nitratbidrag af samlede nitratbidrag til Natura 2000 området, pct.	0,0%	0,0%

Det ansøgte har jvf. Skema 3 beregningsmæssigt en husdyrgødningsbetinget nitratbelastning svarende til 0,0 % af den samlede N-udvaskning til hhv. Nissum Fjord (Felsted Kog) og Skive Fjord.

Samlet vurdering af nitratudvaskningen

Udvaskningen fra husdyrbruget overstiger ikke udvaskningen fra et planteavlssædskifte og derfor overholdes beskyttelsesniveauet i bilag 3 og 4. Forudsætningerne for husdyrlovens beskyttelsesniveau er opfyldt, jvf. ad pkt. 1A-C i appendiks 1. Herudover er den samlede husdyrgødningsbetingede N-påvirkning af Natura 2000-områderne mindre end 1 pct. i det ansøgte projekt. Holstebro Kommune vurderer derfor, at projektet både selvstændigt og i sammenhæng med andre planer og projekter ikke vil påvirke Natura 2000-området væsentligt negativt.

Holstebro Kommune har foretaget vurderingen af påvirkning af Natura 2000-områderne i henhold til Miljøstyrelsens vejledning. Miljøstyrelsens vejledning er tiltrådt af Natur- og Miljøklagenævnet i NMK-133-00068, hvor nævnet den 24. november 2011 afgjorde, at vurdering og regulering af kvælstofudvaskningen skal ske på grundlag af forskellen mellem udvaskningen i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning – den såkaldte ”planteavlsmode”.

Fosforudvaskningsrisiko i det ansøgte projekt

Udbringning af husdyrgødning kan medføre et fosfortab til vandmiljøet, men der findes på nuværende tidspunkt ikke en beregningsmetode til vurdering af udvaskningen. Vurderingen af risikoen for fosfortab fra et ansøgt projekt baseres derfor på en generel risikovurdering.

Tilføres der mere fosfor end der fraføres med afgrøderne, vil det ikke nødvendigvis medføre tab af fosfor til vandmiljøet, hvis der ikke er transportveje i form af f.eks. dræn, nærhed til overfladevande og lign. Risikoen for og omfanget af tab af fosfor til vandmiljøet vil være afhængig af fosforpuljen i jorden og jordtypen.

Risikoarealer i relation til terrænforhold

Afgræsningsarealet mark nr. 23-0 har hældninger over 6 og over 12 grader, og marken støder op til Mundbjerg Bæk. Terrænforholdene fremgår af bilag 6. Arealet anvendes som afgræsningsareal. For at mindske risikoen for brinkerosion forårsaget af græssende dyr, stilles der fortsat vilkår om hegning langs vandløbet på mark nr. 23-0. Hegn skal etableres minimum 1 meter fra vandløbets kronekant.

Udbringningsarealerne er beliggende på relativt fladt terræn, og der er på husdyrbrugets udbringningsarealer i Holstebro Kommune ikke konstateret områder med hældninger over 6 grader i umiddelbar nærhed af vandløb eller grøfter. Udbringningsarealerne vurderes derfor ikke at være særlige risikoarealer mht. overfladeafstrømning.

Det er i husdyrgødningsbekendtgørelsen fastlagt, at udbringning af gødning mm. ikke må fortages, når jorden er mættet med vand, oversvømmet, frossen eller dækket af sne. Herudover stilles der vilkår om, at der ikke må etableres nye afvandingsrender på markerne til afledning af vand til vandløb, grøfter, søer, dræn eller lign. Holstebro Kommune har vurderet, at der ikke herforuden er behov for at stille skærpende vilkår til sikring mod overfladeafstrømning til vandmiljø.

Jordbundstyper og detailafvandingsforhold

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er primært bestående af grov sandet og fin sandede jorde, jvf. Skema 4.

Skema 4. Vurdering af individuelle marker i relation til primær jordtype, afvandingsforhold, lavbundsforhold og fosforklasse.

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbunds-areal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
1-0	6,03	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
2-0	7,43	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
4-0	3,90	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
4-1	1,08	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
5-0	2,66	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0

Marknr	Areal Ha	Detail-afvandet	Jordtype	Lavbunds-areal	Opland	P _{tal} / Fe/P	P-klasse	P-klasse areal (ha)
6-0	5,39	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
7-0	1,46	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
12-0	5,02	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
13-0	5,36	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
14-0	3,07	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
15-0	0,96	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
16-0	0,73	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
26-0	2,21	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
27-0	5,27	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
28-0	7,18	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
29-0	13,10	Nej	JB2	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
obj-40	7,62	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord, Nissum Fjord	-	0	0
8-0	7,80	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord	-	0	0
obj-25	8,64	Nej	JB1	Nej	Stubbergård Sø, Skive Fjord, Nissum Fjord	-	0	0
							0	0

Fosforklasser og fosforoverskud

Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Natura 2000-område nr. 41 "Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø". Udbringningsarealerne afvander til Stubbergård og Helle Sø, der er to vandakssøer på hhv. 153 og 27 ha, der er udpeget som naturtype 3150. Af Natura 2000-planen for område 41 samt af udkast til vandplan for Hovedvandopland 1.2 – Limfjorden fremgår det, at Stubbergård og Helle Sø ikke kan opfylde miljømålene om henholdsvis gunstig bevaringsstatus og god økologisk tilstand grundet for stor næringsstofbelastning fra oplandet.

Af udkast til vandplanen 2010-2015 er den nuværende økologiske tilstand betegnet som dårlig i Stubbergård. Staten har opgjort et fosforreduktionskrav svarende til hhv. 72 og 170 kg fosfor/årligt for at sikre en fremtidig målopfyldelse, jf. tabel 1.3.2b, Vandplansudkast 2010-2015, Limfjorden, Hovedvandopland 1.2.

Stubbergård Sø vurderes som fosforoverbelastet, hvorfor husdyrlovens beskyttelsesniveau finder anvendelse i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug i oplandene til søen.

Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor, mens kystoplandet Skive Fjord, Lovns- og Risgårde Bredning,

uden for ovennævnte søer, ikke er udpeget som fosforfølsomt i henhold til statens kortværk.

Stubbergård Sø er overbelastet med fosfor og Nissum Fjord er i henhold til statens kortværk udpeget som et område, der er overbelastet med fosfor. Ingen af udbringningsarealerne er beliggende på lerjorde ($5 \leq JB \leq 10$) og vurderes dermed ikke at være omfattet af fosforklasse I og III.

Ingen af de ejende og forpagtede udbringningsarealer er beliggende på detailafvandet lavbundsjord, hvorfor områderne vurderes ikke at være omfattet af fosforklasse II.

På bedriftsniveau er der ansøgt om udspreddning af en fosformængde på 3.112 kg P, hvilket er mindre end det maksimalt tilladte i henhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau, jvf. godkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Udbringning af 3.112 kg P betyder, at der på arealerne på bedriftsniveau udbringes fosfor svarende til et arealspecifikt overskud på 4,8 kg P/ha, jvf. Skema 5.

Skema 5. Oversigt over fosfortilførsel og fraførsel i ansøgt drift, samt beregning af fosforoverskud for det ansøgte projekt.

Er fosforoverskud på bedriftsniveau overholdt i forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau	Ja
Fosfor tilførsel i ansøgt drift	3.112 kg P/år
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	32,8 kg P/ha/år
P-raførsel med sædskifte (arealvægtet gennemsnit)	28,0 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	4,8 kg P/ha/år

Fosforoverskuddet var i perioden 2008-2010 i gennemsnit ca. 11 kg P/ha i oplandet til Nissum Fjord³. Husdyrbrugets arealer bidrager i gennemsnit med et fosforoverskud på 4,8 kg P/ha/år, jvf. Skema 5, hvilket er væsentligt mindre end det gennemsnitlige i det øvrige opland.

Vurdering af det ansøgte projekts påvirkning af Natura 2000 område(r)

Tabsniveauet for fosfor ligger normalt på 0,2-0,5 kg P/ha med et gennemsnit på ca. 0,2 kg P/ha. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes, at være 1 kg P/ha på nuværende tidspunkt. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha. I landbrugsjorden er ophobet i gennemsnit 2.000 kg P/ha i pløjelaget. Et overskud på 4,8 kg P/ha i retsbeskyttelsesperioden på 8 år vil altså forøge jordens indhold af fosfor med ca. 2 %. Husdyrbrugets andel af påvirkningen på Natura 2000-områderne Nissum Fjord og Stubbergård Sø er vurderet til hhv. 0,00 % og 0,28 %, jvf. Skema 6.

³ Beregning af P-overskud pr. ha. pr. blok. Beregningerne er foretaget på baggrund af gødningsregnskabet, Beregningerne er foretaget ved at lade en bedrifts sædskifte roterer over bedriftens omdriftsareal. For ikke omdrifts-afgrøder foretages en stedspecifik beregning af overskud, udarbejdet gennem CTtools af Holstebro Kommune.

Skema 6. Vurdering af den øgede påvirkning af Natura 2000 område ud fra et worst case scenarie baseret på miljøstyrelsens fosforvejledning til husdyrloven.

Natura 2000 område	N65 - Nissum Fjord	Stubbergård Sø
Delområde - kystopland	Felsted Kog	Skive Fjord, Lovns Bredning og
Opland til Natura 2000 området	120.259 ha	3.239 ha
GLR areal i oplandet til Natura 2000 området (gnst 2007-2009)*	73.913 ha	2.629 ha
Fosfor tab fra landbrugsareal (0,2 kg P/ha)	14.783 kg P	526 kg P
Fosfor tab udyrket areal (0,08 kg P/ha)	3.708 kg P	49 kg P
Øvrige kilder bebyggelse mm.	0 kg P	0 kg P
Fosfor tab opland total	18.490 kg P	575 kg P
Husdyrbrugets arealer		
Ansøgt areal	11,9 ha	83 ha
Fosforoverskud i det ansøgte projekt	4,8 kg P/ha	4,8 kg P/ha
% forøgelse i jordpuljen i retsbeskyttelsesperioden	2%	2%
Worst case udvaskning (1 kg P/ha)	1,00 kg P/ha	1,00 kg P/ha
Worst case påvirkning fra husdyrbruget i retsbeskyttelsesperioden	0,2 kg P	2 kg P
Husdyrbrugets del af påvirkningen	0,0012%	0,28%

Samlet vurdering af fosforudvaskningen

Holstebro Kommune har foretaget en individuel vurdering af tabsrisikoen for husdyrbrugets udbringningsarealer. Der er på baggrund af vurderingen stillet vilkår til sikring af vandmiljøet. Under nitratafsnittet er det vurderet, at forudsætningerne i pkt. 1A er opfyldt, jvf. appendiks 1-2. I vurderingen er øvrige kilder sat til 0 kg P for at opnå et reelt worst case scenarie.

For nitrat vurderes det, at en påvirkning på under 1 % af den samlede påvirkning ikke vil kunne påvirke et Natura 2000 område i et sådant omfang, at det vil kunne måles i recipienten med de nuværende biologiske målemetoder. Antages det samme at være gældende for fosforpåvirkning, vil det ansøgte projekt ikke påvirke Natura 2000-området Nissum Fjord, herunder Felsted Kog væsentligt negativt, da husdyrbrugets individuelle påvirkning i retsbeskyttelsesperioden af området er under 1 %.

Holstebro Kommunes samlede vurdering af husdyrbruget

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

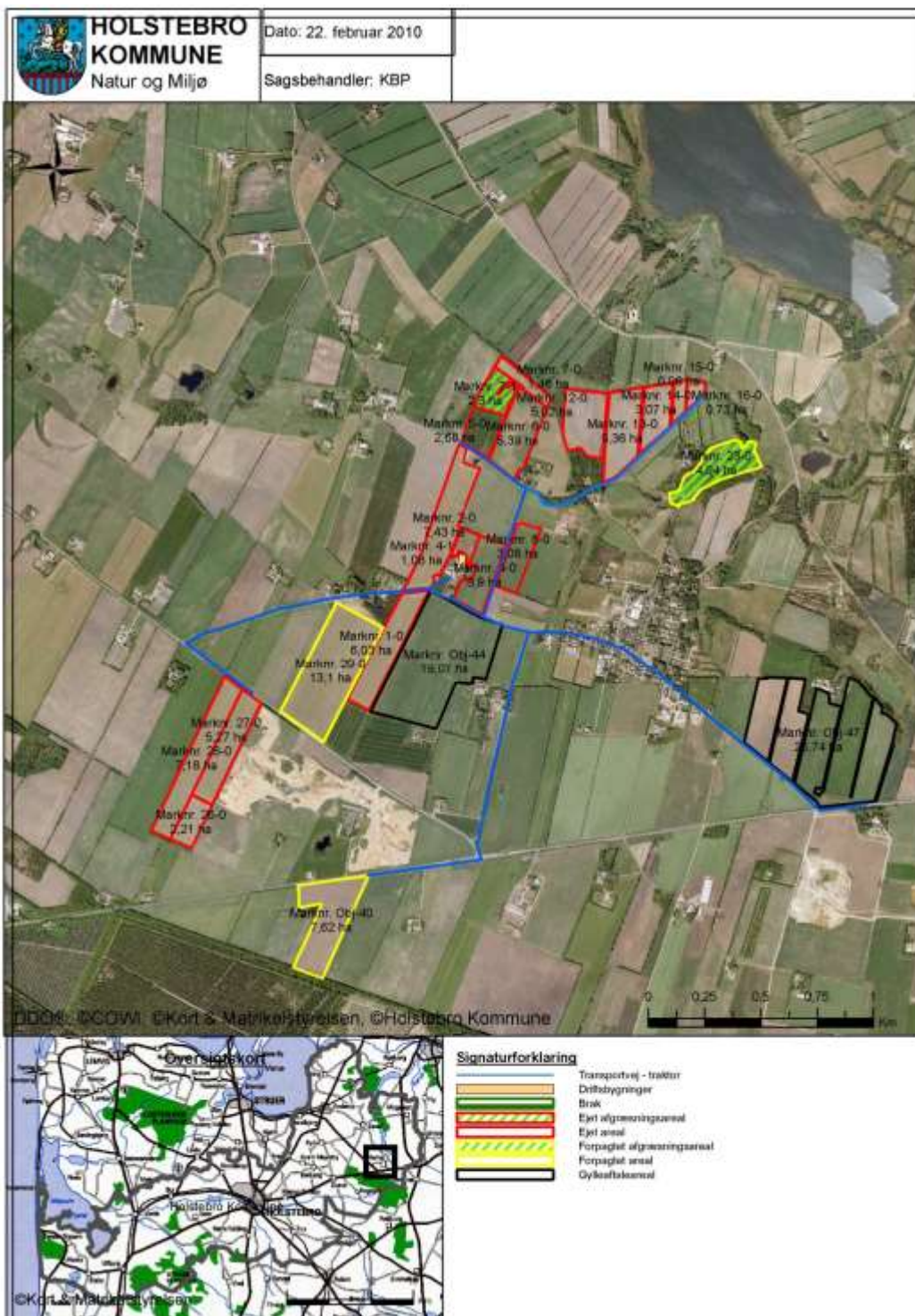
Husdyrbrugets forenelighed med naturområdets sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet og sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes.

Bilag

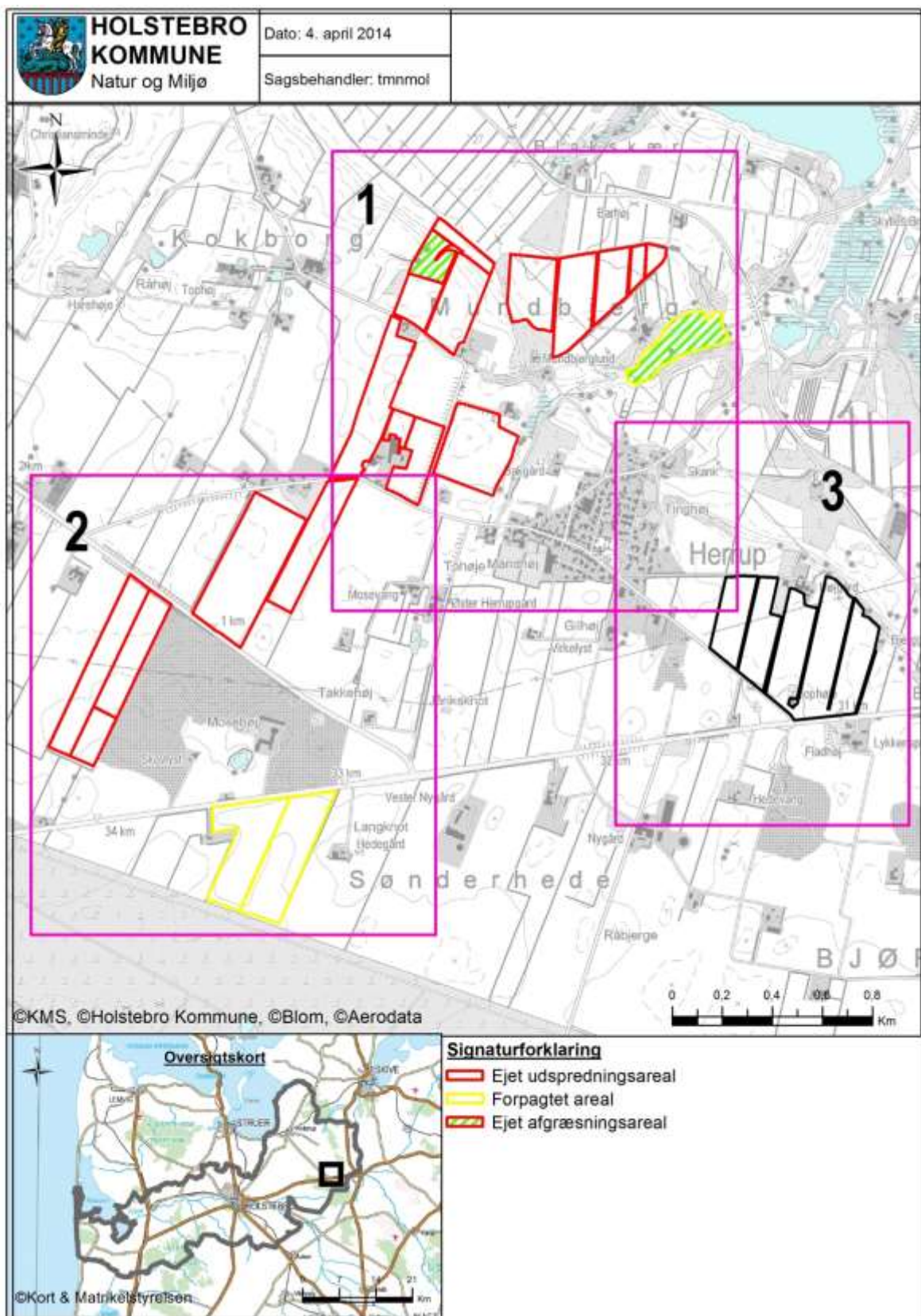
Bilag 1 – Gylletransportruter

Bilag fra eksisterende miljøgodkendelse fra 2010. Transportruterne er de samme, men bemærk at der er ændringer i arealer. De nye arealer kan ses på øvrige bilag.

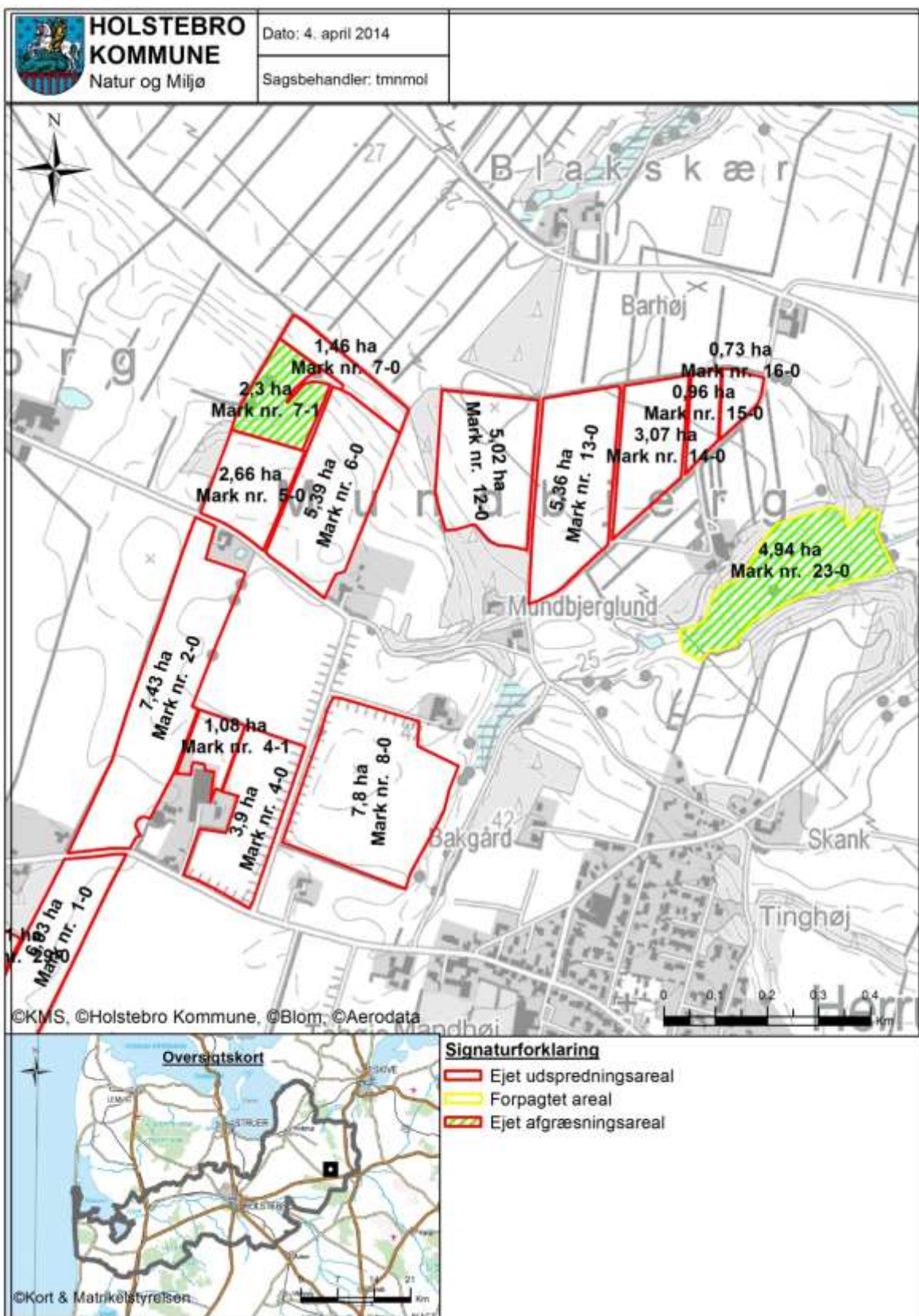

Bilag 2 – Oversigtskort over udspretningsarealerne

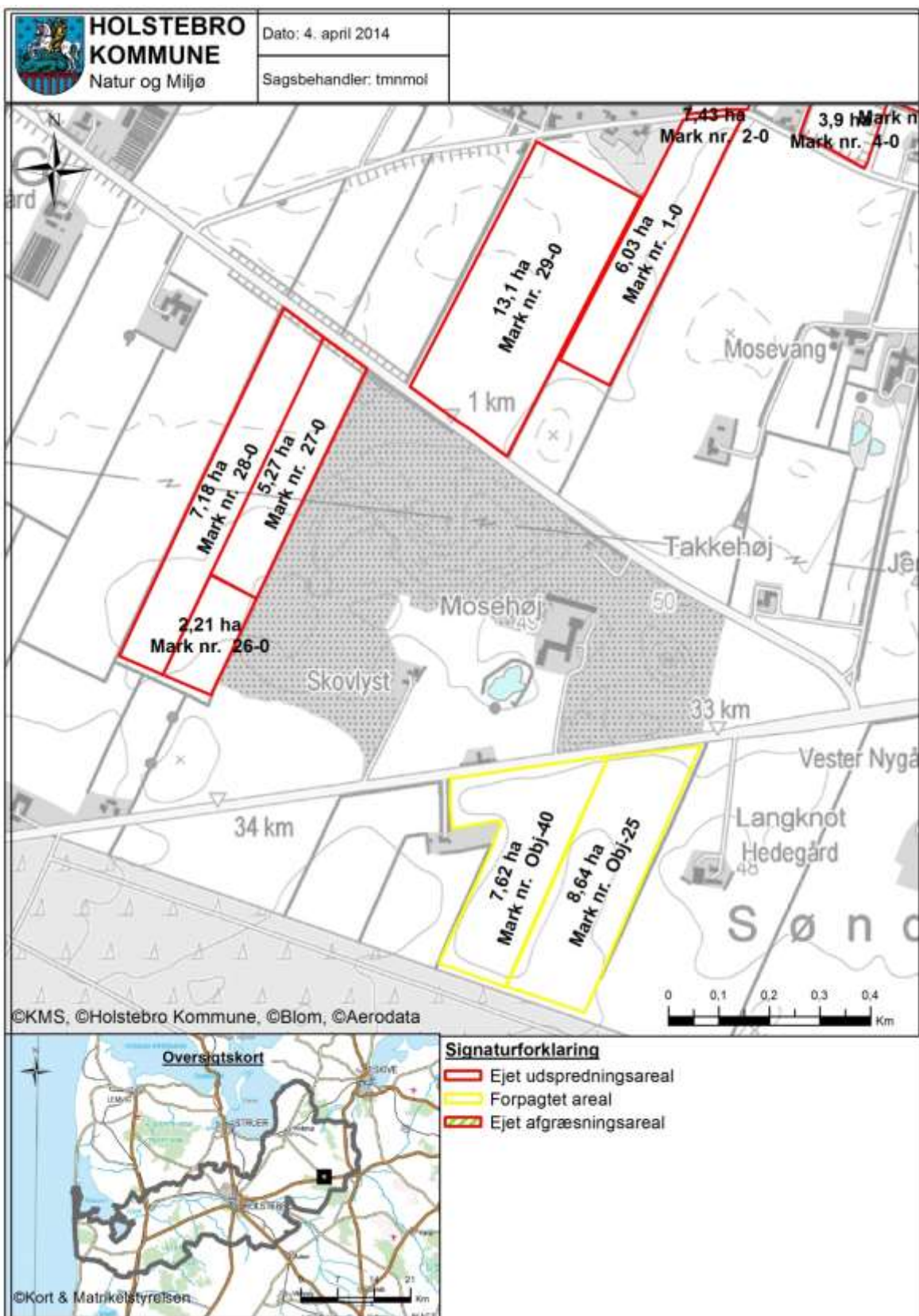

Bilag 3 – Arealer del 1/3

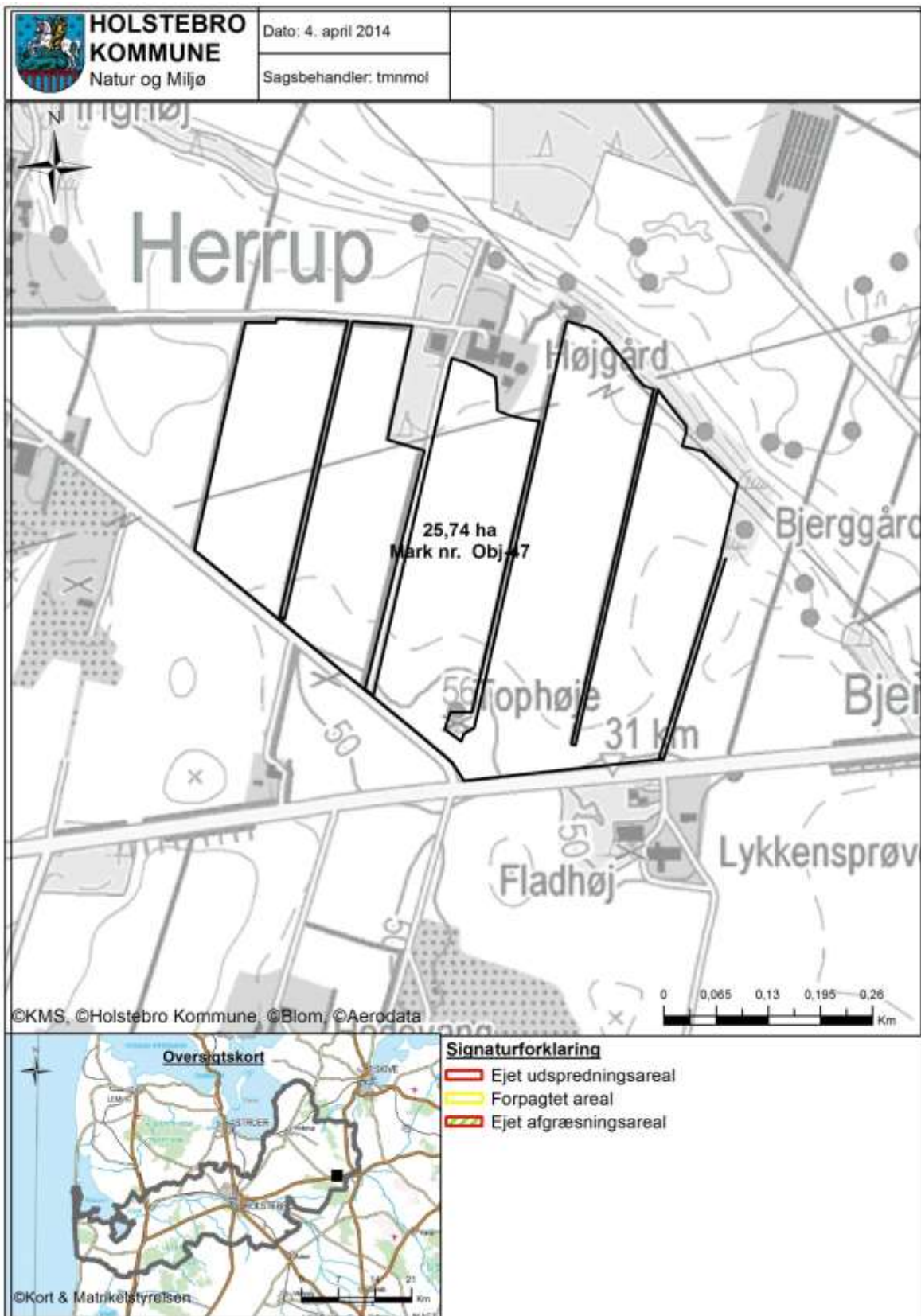

Bilag 4 – Arealer del 2/3

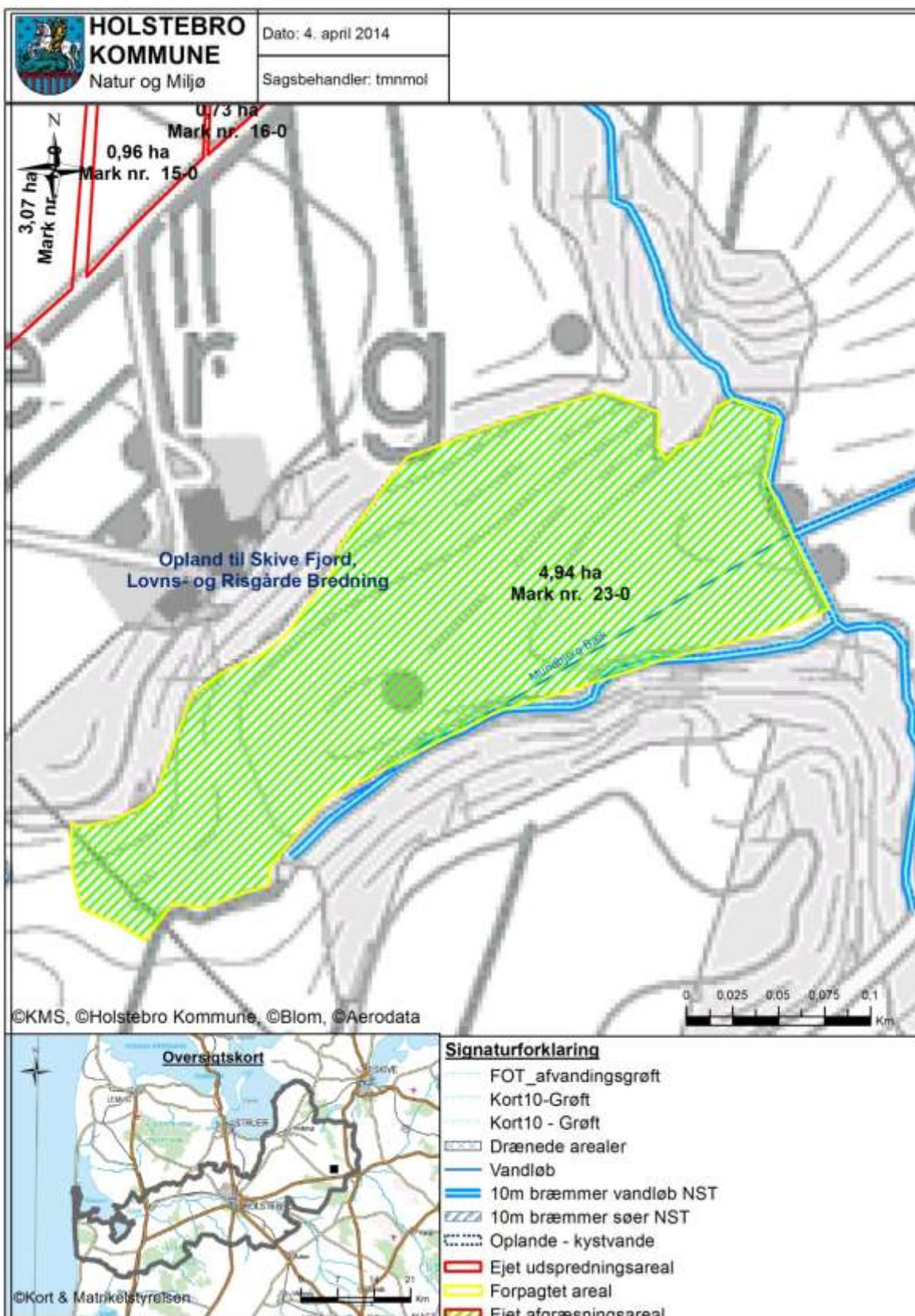

Bilag 5 - Arealer del 3/3

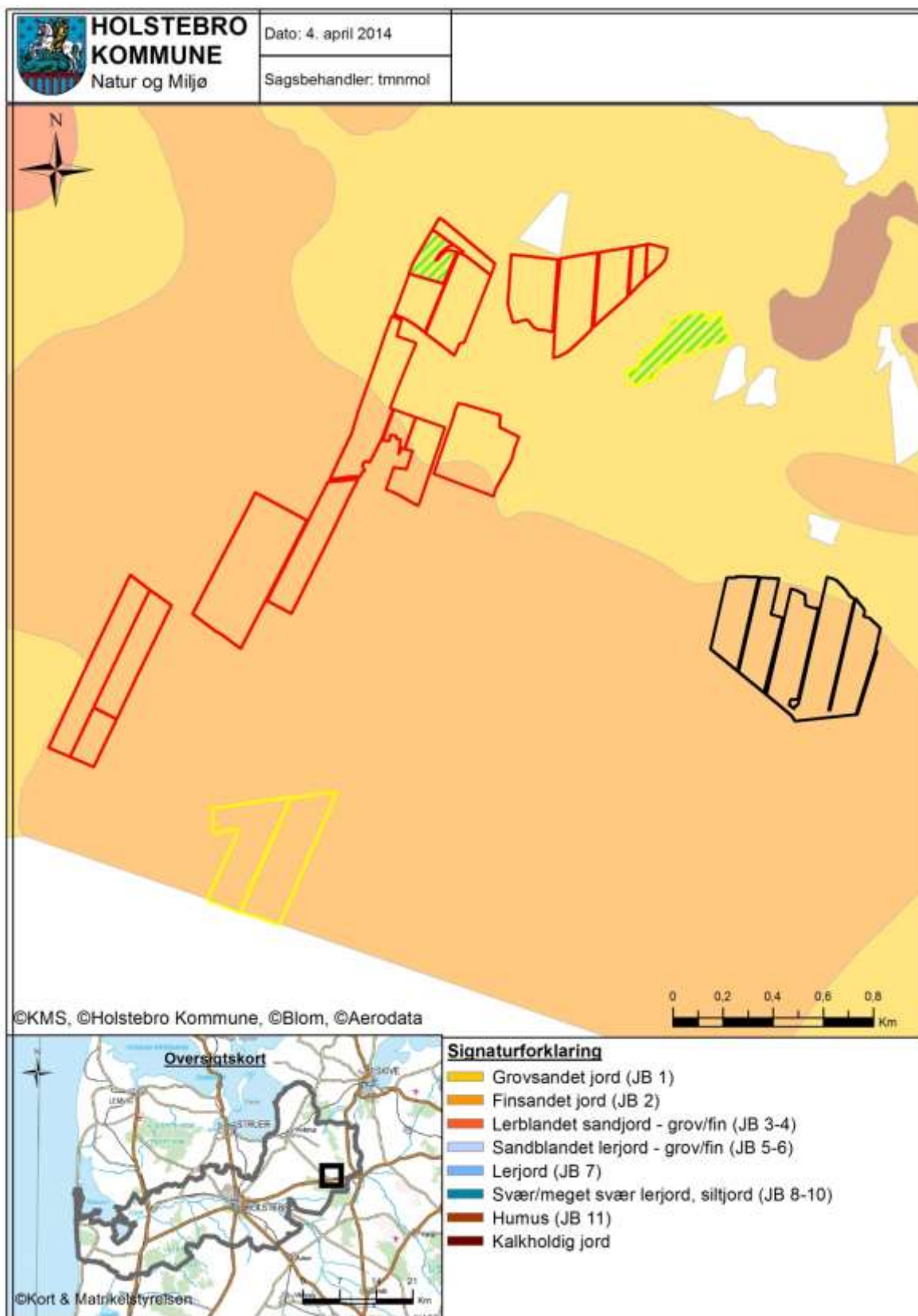

Bilag 6 – Risikoarealer i relation til terrænforhold [mark 23-0]

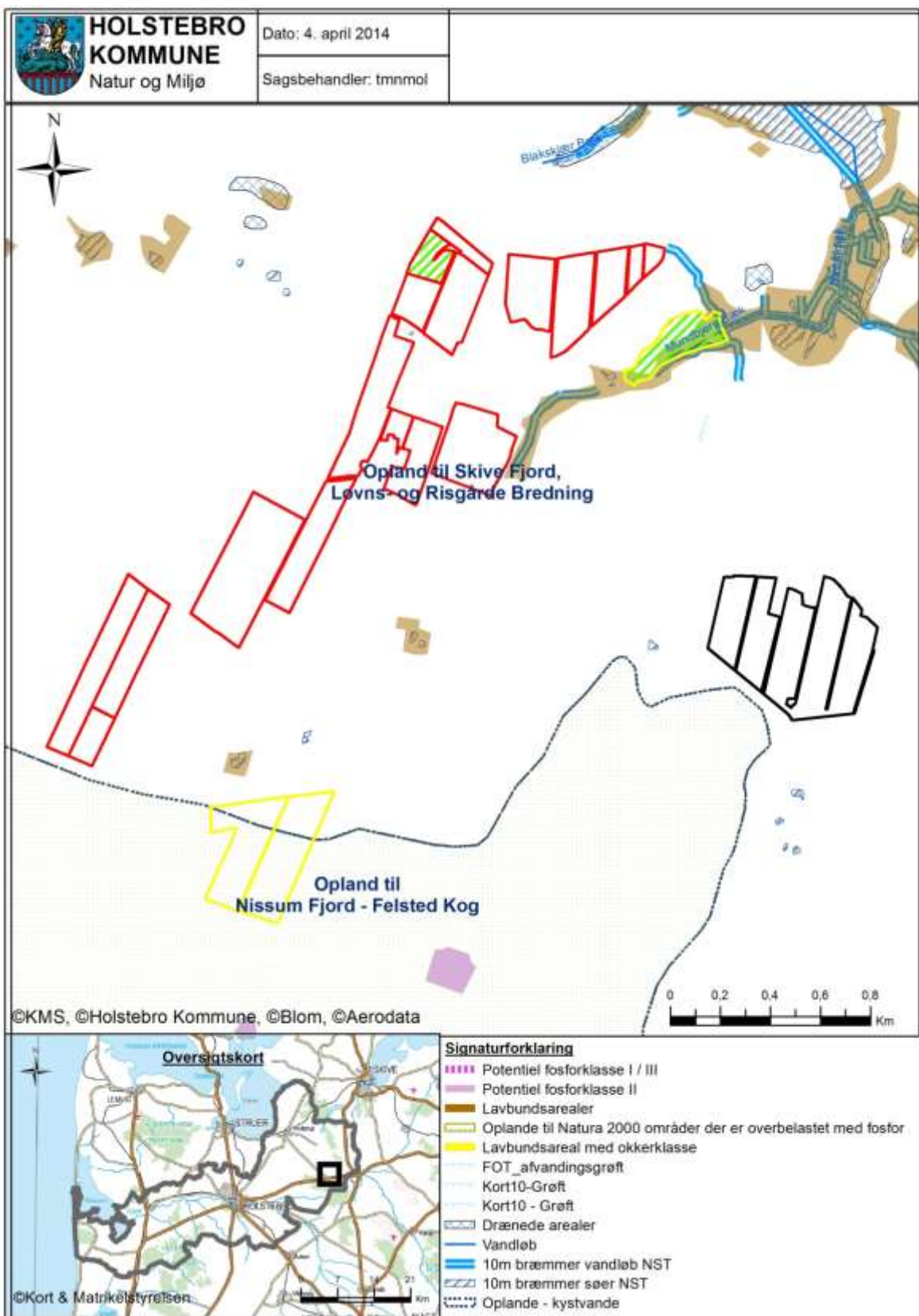

Bilag 7 – Jordbundstyper

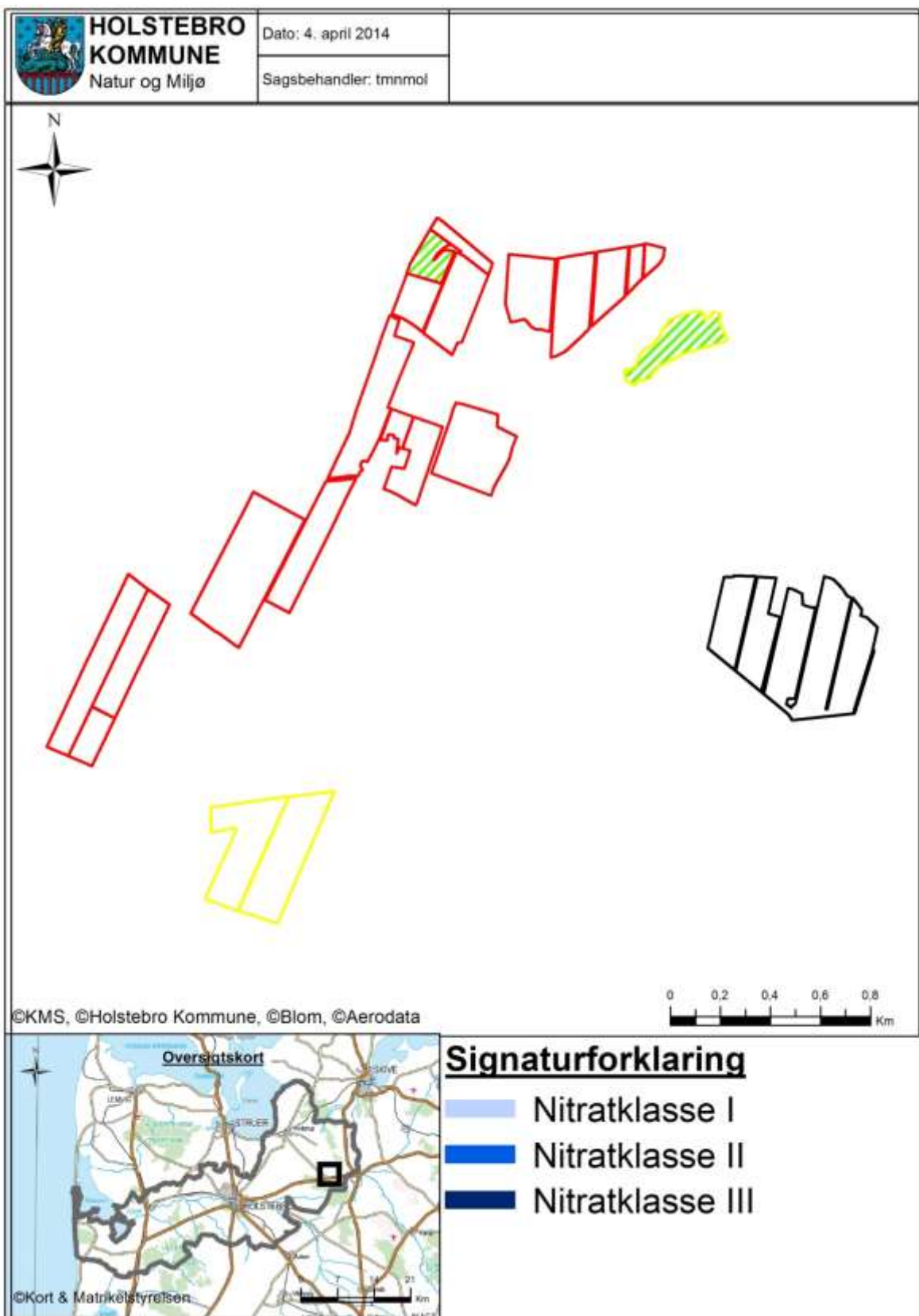

Bilag 8 – Lavbundsarealer, opland og detailafvandingsforhold

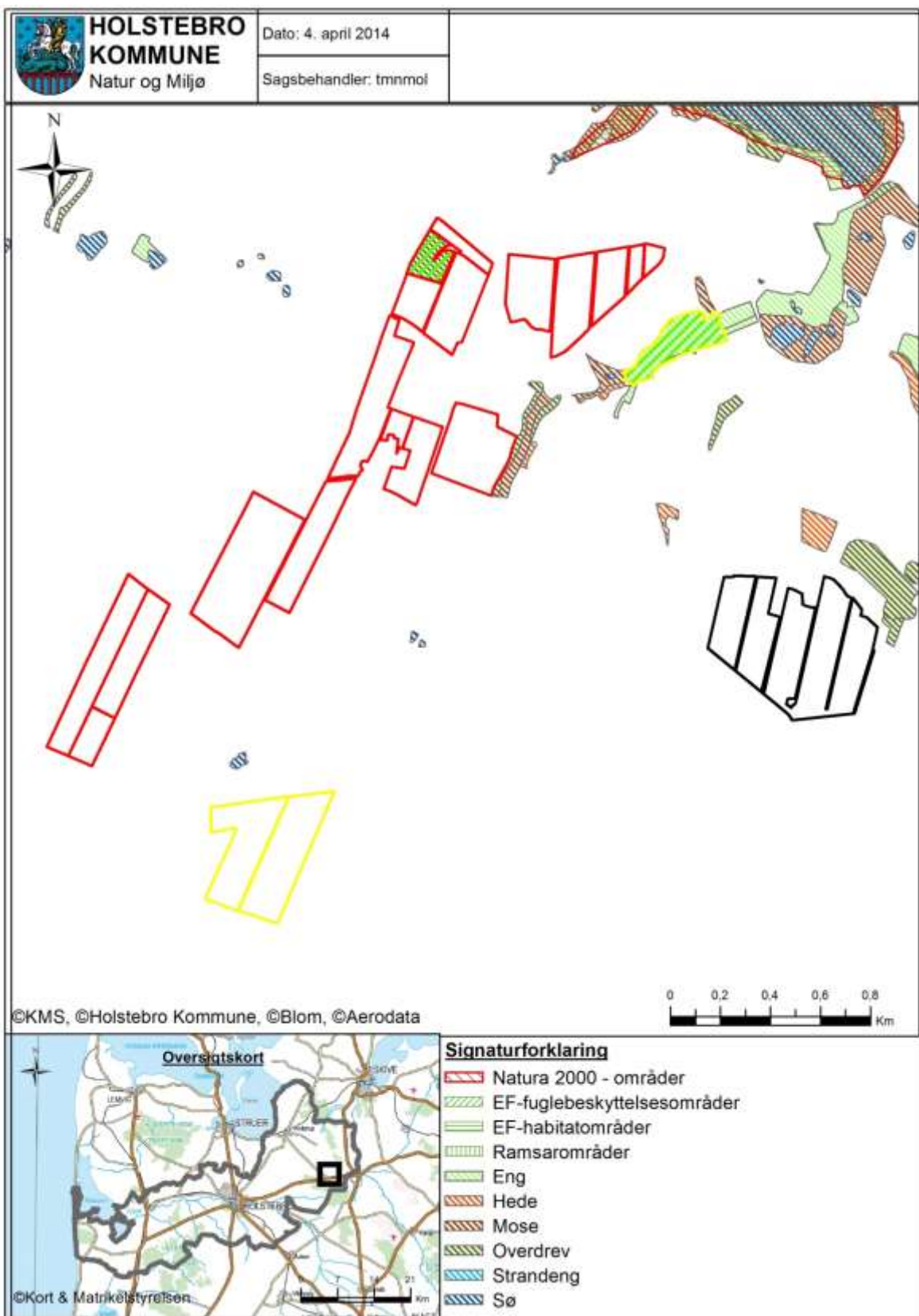

Bilag 9 – Risikoområder for nitratudvaskning (nitratklasser)

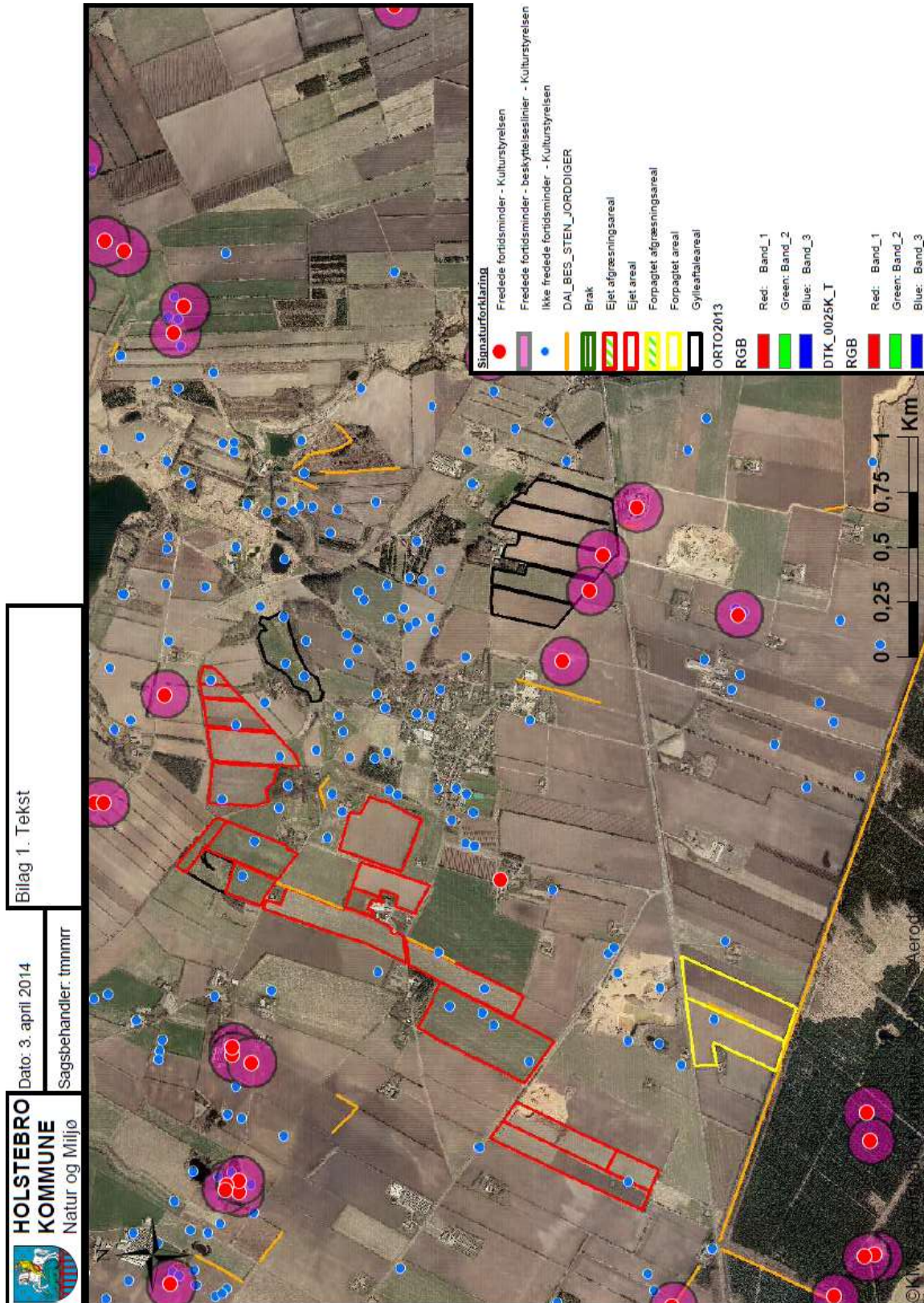

Bilag 10 – Naturområder i forhold til udspretningsarealer

Bilag 11 – Landskabs- og kulturhistoriske interesser omkring udspredningsarealer

Bilag 12 - Appendiks 1 - Natura 2000-vandopland Nissum Fjord - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Nissum Fjord er udpeget som Natura 2000-område (N65) på baggrund af Habitatområde (H58), Fuglebeskyttelsesområder (F38) og Ramsarområder (R4). Nissum Fjord, inkl. den yderste del af Storå, samt området omkring Indfjorden og Tangsø er udpeget som Natura 2000-område.

Nissum Fjord er bestående af tre bassiner, der er mere eller mindre afsnørede. Fjordens nordvestlige del forbindes med Vesterhavet gennem slusen ved Thorsminde, og fjorden vurderes som værende en lukket fjord.

Felsted Kog, der er inderfjorden i Nissum Fjord, er kategoriseret som kystlagune (1150), og i udkast til vandplan 2010-2015 for Nissum Fjord fremgår det, at:

”Natura 2000-området Nissum Fjord har på udpegningsgrundlaget den prioriterede naturtype Kystlaguner og strandsøer (1150), i alt 6430 ha fordelt på Nissums Fjords tre bassiner. Naturtypen har ugunstig bevaringsprognose grundet belastning med næringsstoffer og miljøfarlige stoffer. Det er endvidere vurderet, at uhensigtsmæssig hydrologi er en trussel mod naturtypen. For at opfylde habitatdirektivets målsætning om gunstig bevaringsstatus skal tilførslen af næringsstoffer reduceres væsentligt, således at der opnås udbredt dække af undervandsplanter som tilfredsstiller livsbetingelserne de internationalt vigtige forekomster af trækkende gæs, ænder og svaner.”

SMV-analysen⁴ for N65 Nissum Fjord anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Næringsrige søer og vandhuller.
- Odder, på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Bæklampret, på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb og på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbet/ene.
- Vandranke, da bestanden i kanalen syd for Felsted Kog er stor og i de senere år har været stigende. Vurdering af bevaringsstatus som gunstig er dog under forudsætning af at kanalen fortsat grødeskæres.
- Rørdrum, kortnæbbet gås, bramgås, krikand og rørhøg. Arterne vurderes at have stabile eller stigende yngle/raste bestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Strandeng på grund af dårlig hydrologi og visse steder tilgroning.
- Kystlagune naturtypen (Nissum Fjord) på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet og en ikke optimal slusedrift.
- Søbred med småarter (ret næringsfattige søer, Byn og Søndersund og mindre vandhuller) pga. at den højeste tålegrænse for N-deposition er overskredet.
- Vandløb da vandløbene mange steder vedligeholdes for hårdt, der er for stor sandvandring eller strækningerne er regulerede.
- Knopsvane, sangsvane og klyde pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Pibesvane pga. faldende bestande på denne såvel som på øvrige danske rastepladser
- Lysbuget knortegås, spidsand og pibeand pga. næringsstofbelastning af fjorden.
- Klyde som ynglefugl pga. prædation fra rovdyr især på den tidligere største yngleplads på Fjandø

⁴ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Almindelig ryle, brushane og hvidbrystet præstekrave pga. tilgroning, dårlig hydrologi og generel tilbagegang for hele bestanden i Danmark. Endvidere fordi at arterne er meget ustabil forekommende i Natura 2000-området.
- Fjordterne, splitterne og havterne som ynglefugle på grund af tilgroning og prædation fra rovdyr i de tidligere største ynglekolonier på Fjandø.
- Dværgterne pga. generel tilbagegang på landsplan.
- Laks. På trods af god vandløbskvalitet i Storå og de store tilløb: Vegen Å, Gryde Å, Idom Å og Råsted Lilleå og gode passageforhold er opgangen af naturlige laks (ikke udsatte) i Storå-systemet kun vurderet til ca. 140 gydemodne fisk årligt (DTU Aqua 2008).

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter (ej kortlagt), enårig strandengsvegetation (ej kortlagt), tidvis våd eng (ej kortlagt) og rigkær (ej kortlagt).
- Havlampret, flodlampret og stavsild pga. manglende viden om arternes forekomst i området.
- Plettet rørvagtel, lille kobbersneppe og toppet og stor skallesluger grundet fluktuerende og ustabil forekomst.

Samlet kan det konkluderes, at Natura 2000 udpegningsgrundlaget for Nissum Fjord, herunder Felsted Kog er negativt påvirket af fosfor- og nitrattilfødsningen.

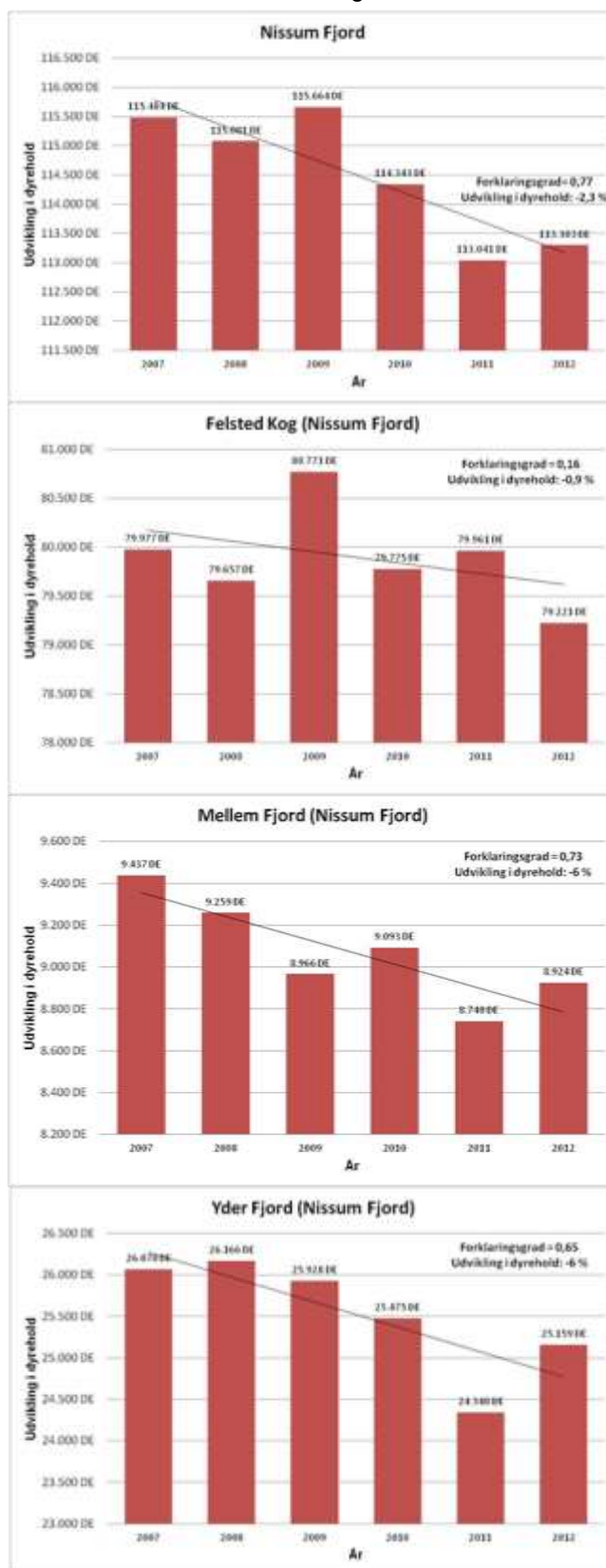
Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) hvis der er andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderin-

Figur 3. Udviklingen i dyrehold i hele oplandet og deloplandene til Nissum Fjord i perioden 2007-2012, samt dataserierne forklaringsgrad og den korresponderende relative udvikling.

gen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, ikke må anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Nissum Fjord, herunder i deloplandene Felsted Kog, Mellem Fjord og Yder Fjord har været faldende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁵ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er over 0,5 for hele fjorden samt i oplandene til Mellem og Yder fjorden, hvorfor udvikling her vurderes på baggrund af den lineære regression. I oplandet til inderfjorden Felsted Kog er forklaringsgraden mindre end 0,5, hvorfor udviklingen i dyrehold vurderes på baggrund af en direkte sammenligning af husdyrholdets størrelse i det seneste opgørelsesår i forhold til 2007.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Nissum Fjord faldet med 2,3 %, og i oplandet til Felsted Kog er faldet på 0,9 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Felsted Kog fra 2007 til 2012 er faldende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Felsted Kog er opfyldt.

Ad pkt. 1B)

Samlet er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke har fundet en øget nitratudledning sted for andre kilder i oplandet til Nissum Fjord, herunder særskilt til Felsted Kog i perioden 2007 til 2012, jvf. nedenstående redegørelse.

I henhold til udkast til vandplanen for Nissum Fjord er fordelingen af andre kilder til nitratudledning til Nissum Fjord primært bestående af renseanlæg (40 %), dambrug (38 %), regnbetingede udløb (12 %) og spredt bebyggelse (10 %).

⁵ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Renseanlæg

Renseanlæg er efter landbruget, den næststørste udleder af nitrat til Nissum Fjord. Der er 13 renseanlæg, der har udledninger til Nissum Fjord, hvoraf 10 er placeret i oplandet til Felsted Kog. På baggrund af oplysningerne i WINSPV har Holstebro Kommune foretaget en beregning af kildeudledningerne fra renseanlæggene i oplandet til Nissum Fjord. Punktkildeudledninger fra renseanlæg i oplandet til Nissum Fjord er i perioden 2007 til 2012 er faldet fra 123 tons/år til 118 tons/år, mens punktkildeudledningen til Felsted Kog i samme periode faldet fra 119 tons N/år til 115,1 tons N/år, jvf. tabel 1.

Tabel 1. N-kildeudledning fra renseanlæg beliggende i oplandet til Nissum Fjord fordelt på udledningen til Felsted Kog samt Mellem- og Yder Fjorden. Data er baseret på registreringer i WINSPV for perioden 2007 til 2010.

Opland	Delopland	År	Total	Indekseret	Ændring i kildeudledning
Nissum Fjord	Felsted Kog	2007	119,3 tons N/år	100	0,0 tons N/år
		2008	127,7 tons N/år	107	8,5 tons N/år
		2009	98,7 tons N/år	83	-20,5 tons N/år
		2010	93,9 tons N/år	79	-25,3 tons N/år
		2011	97,3 tons N/år	82	-22,0 tons N/år
		2012	115,1 tons N/år	97	-4,2 tons N/år
	Mellem- og Yderfjord	2007	4,1 tons N/år	100	0 tons N/år
		2008	2,5 tons N/år	61	-1,6 tons N/år
		2009	2,0 tons N/år	48	-2,1 tons N/år
		2010	2,1 tons N/år	52	-2,0 tons N/år
		2011	2,4 tons N/år	59	-1,7 tons N/år
		2012	3,0 tons N/år	73	-1,1 tons N/år

Dambrug

Der er i henhold til vandplanen 16 dambrug i oplandet til Nissum Fjord, hvoraf de 13 afleder til Felsted Kog, mens de resterende afleder til Mellem- og Yderfjorden. Det fremgår af vandplanen, at "Udledningen fra ferskvandsdambrugene i Hovedvandopland Nissum Fjord er siden midten af 1990'erne forblevet stort set uændret, men fra 2005 og frem til 2015, nedlægges og ombygges en del dambrug, med store reduktioner af den organiske udledning, mindre reduktion i fosforudledningen, men stort set ingen reduktion i udledningen af kvælstof. Årsagen til dette er, at der i forbindelse med moderniseringer og etablering af forbedret rensning på dambrugene, ofte gives tilladelse til et større foderforbrug, og at fodermengden ofte sælges til andre dambrug, når dambrug nedlægges." På baggrund heraf vurderes det, at N-tilførslen fra dambrug til Nissum Fjord samt deloplandet til Felsted Kog vil være relativt uændret.

Regnvandsbetingede udløb

I forhold til de regnvandsbetingede udløb forventes udledningerne herfra at stige som følge af, at fælleskloakerede områder ændres til separatkloakerede områder. Disse ændringer forventes imidlertid, at være af mindre betydning i forhold til udledningerne fra f.eks. renseanlæg.

Spredt bebyggelse

I forhold til den spredte bebyggelse foregår der en løbende ændring af direkte udledninger til godkendte nedsivningsanlæg, hvilket forventes at reducere udledningen til recipienten. I de undersøgelser, der foreligger, reduceres udvaskningen med ca. 85 % ved anvendelse af nedsivningsanlæg i forhold til den direkte udledning. Disse tal er baseret på lerjorde, hvorfor de ikke umiddelbart kan overføres til de lette sandede jorde i oplandet til Felsted Kog, men de illustrerer, at udviklingen vil medføre en reduceret udledning fra den spredte bebyggelse. Herudover kloakeres der løbende nye områder i det åbne land, hvorved spildevandsrensningen til stadighed forbedres.

Ad. pkt. 1C)

Som udmøntning af vandplanerne er der planlagt et vådområde i oplandet til Felsted Kog med et forventet reduktionspotentiale på 40 tons N. Da Holstebro Kommune har vurderet, at dyretrykket ikke er stigende i oplandet til Nissum Fjord, herunder Felsted Kog, er det Holstebro Kommunes vurdering, at der ikke er inddraget initiativer, der er gennemført med henblik på at opfylde vandplanlægningen efter miljømålsloven i opgørelserne under pkt. 1A og 1B.

Bilag 13 Appendiks 2 - Natura 2000-vandopland Skive Fjord, Lovns- samt Risegårde Bredning - status for udpegningsgrundlag samt forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau.

Lovns Bredning er udpeget som del af Natura 2000-område (N30) på baggrund af EF-habitatområde (H30) og Fuglebeskyttelsesområde (F14)⁶.

Skive Fjord og Lovns Bredning Fjord er bestående af bassiner, der er mere eller mindre afsnørede, og fjordene vurderes som værende en lukkede.

SMV-analysen⁷ for Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested, Nørre Ådale samt Skravad Bæk (Natura 2000-område nr. 30, Habitatområde H30, Fuglebeskyttelsesområde F14) anfører, at:

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtyperne næringsrig sø pga. veludviklet vegetation.
- Grøn kølleguldsmed på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Bækklampret, dette dels på baggrund af en faglig vurdering af vandløbskvaliteten i de pågældende vandløb dels på baggrund af viden om artens forekomst i vandløbene.
- Odder, dette dels på baggrund af viden om artens forekomst inden for området dels på baggrund af artens positive bestandsudvikling i Jylland de seneste år.
- Sangsvane, hvinand og hjejle. Arterne vurderes at have stabile eller stigende rastebestande i området.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- De 4 marine naturtyper primært på grund af stor belastning med næringsstoffer fra oplandet.
- Strandengene primært på grund af tilgroning med høje græsser og urter på en del af arealet.
- De meget små arealer, der indtil videre er kortlagt af naturtypen søbred med småurter, kransnålalge-sø og brunvandet sø fordi højeste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet.
- Våde og tørre heder og enekrat og på grund af at den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-belastning er overskredet samt for tørre heders vedkommende problemer med tilgroning i vedplanter.
- Tørt kalksandsoverdrev og kalkoverdrev da typernes arealer generelt er små og fragmenterede.
- Surt overdrev da laveste ende af tålegrænseintervallet for Nbelastning er overskredet og der er problemer med tilgroning med vedplanter.

⁶ For yderligere beskrivelse af området henvises til bl.a. basisanalyserne.

⁷ Miljørapport for Natura 2000-planen, bilag 4.

- Arealer med tidvis våd eng på grund af afvanding, samt at laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for langt den overvejende del af arealet.
- Arealer med nedbrudt højmoser, hængesæk, tørvelavning, kildevæld og rigkær på grund af uhensigtsmæssig/dårlig hydrologi, tilgroning med vedplanter, invasive arter og fordi den laveste ende af tålegrænseintervallet for N-deposition er overskredet for alle eller næsten alle arealer og den højeste ende af tålegrænseintervallet er endvidere overskredet for hele eller næsten hele arealet af nedbrudt højmoser, hængesæk og tørvelavning.
- De 6 skovtyper da næringsstofbelastningen fra luften overskrider øverste ende af tålegrænseintervallet for skovnaturtypearealerne.
- Kildevældsvindelsnegl, blank seglmos og gul stenbræk på grund af udtørring af levesteder, tilgroning med høje græsser, urter og vedplanter, den laveste ende af tålegrænseintervallet for kvælstofbelastning på levestedet er overskredet og fragmentering af egnede levesteder.

Prognosen er ukendt for:

- Strandvold med enårige planter, strandvold med flerårige planter, kystklint/klippe, enårig strandengsvegetation, urtebræmmer pga. manglende kendskab til naturtypernes udbredelse og tilstand.
- Stor kærguldsmed (er ikke fundet i Jylland siden 1937) og dermed manglende kendskab til artens udbredelse
- Stavsild (fundet i få ex. ifm. fiskeundersøgelser i Limfjorden), flodlampret (kun få og udokumenterede observationer i området) og damflagermus pga. manglende kendskab til arternes forekomst i området.
- Det eneste kendte areal med klithede i området, på grund af manglende kendskab til naturtypens forekomst og udbredelse i område.
- De ikke kortlagte søer og naturtypearealer i området, herunder alle de større søer over 5 ha, pga. manglende kendskab til deres forekomst og tilstand.
- Vandløb pga. mangelfuldt kendskab til deres tilstand i området.
- Stor vandsalamander på grund af manglende kendskab til artens udbredelse i området.
- Spættet sæl da artens forekomst i området er ustabil og utilstrækkeligt kendt.
- Toppet skallesluger og stor skallesluger på grund af meget fluktuerende bestande i området.

Deloplandet Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning udgør en del af hovedvandopland 1.2 Limfjorden i Miljøministeriets forslag til vandplan. Ifølge Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedvandopland 1.2 Limfjorden er miljømålslovens miljømål "god tilstand" - bl.a. på grund af udvaskningen af kvælstof fra landbrug i oplandet - ikke opfyldt i området. Samlet vurderer Holstebro kommune vurderer derfor, at enhver yderligere tilførsel af kvælstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Nitrat - Vurdering af forudsætninger for anvendelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau

Kumulativ påvirkning sammen med andre planer og projekter

Det er i henhold til miljøstyrelsens vejledning en forudsætning, at

Pkt. 1A) husdyrproduktionen i oplandet ikke har været stigende siden 1. januar 2007,

Pkt. 1B) er der andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland og

Pkt. 1C) gennemførte initiativer, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, må ikke anvendes til at tillade en øget husdyrproduktion i oplandet

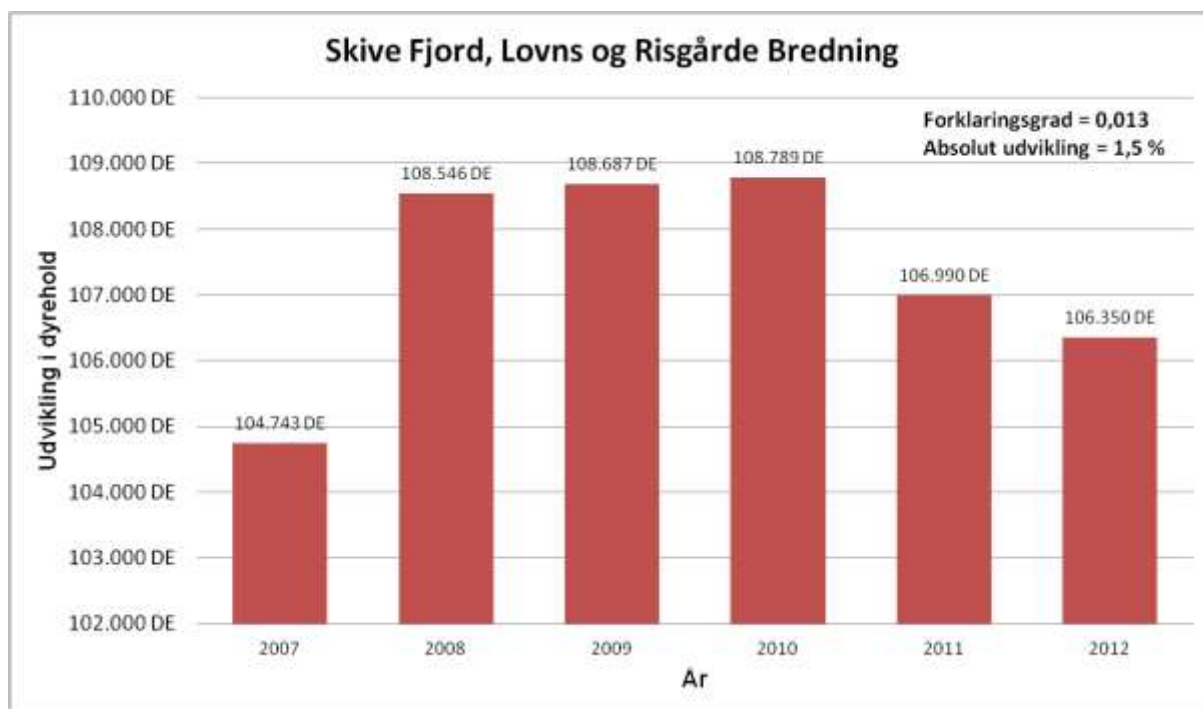
AD pkt. 1A)

Samlet vurderer Holstebro Kommune, at dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning har været stigende i perioden 2007-2012. Holstebro Kommune vurderer derfor, at forudsætning 1A er ikke opfyldt, jvf. nedenstående redegørelse.

Udviklingen i husdyrproduktionen er baseret på CHR-data, der bygger på beregninger udført på de enkelte produktionssteder. Materialet er offentliggjort af Miljøstyrelsen den 28. februar 2013. De anførte produktionstal kan variere fra Miljøstyrelsens datasæt, da Holstebro Kommune kan korrigere datasættet for fejl⁸ i f.eks. CHR-data eller lokale forhold, der kan have stor betydning i mindre oplande.

I henhold til Miljøstyrelsens vejledning skal kommunen ikke anvende lineær regression, hvis forklaringsgraden er mindre end 0,5. Af figur 1 fremgår det, at forklaringsgraden for den lineære regression er under 0,5 for Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

⁸ Data i CHR skal indberettes for antal dyr på stald for f.eks. svin, kyllinger og mink. I samarbejde med Conterra Aps har en række kommuner indberettet åbenlyse fejl, såsom produktion, hvor den årlige produktion er angivet, eller hvor hvalpe er anført i stedet for avlsdyr. Når en sådan fejl konstateres, så foretager Conterra Aps en korrektion af fejlen i dataserien for hele perioden siden 2007.

Figur 4. Udviklingen i dyrehold i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning i perioden 2007-2012 med angivelse af forklaringsgrad samt den absolute udvikling i dyreholdet i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning.

I perioden fra 2007 til 2012 er antallet af producerede DE i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning steget med 1,5 %. Holstebro Kommune vurderer på baggrund heraf, at udvikling i antallet producerede husdyr i oplandet til Skive Fjord, Lovns og Risgårde Bredning er stigende. Holstebro Kommune vurderer på den baggrund, at forudsætning 1A for husdyrlovens beskyttelsesniveau for Skive Fjord ikke er opfyldt.

Det kan derfor kun meddeles miljøgodkendelse, hvis udvaskningen fra det ansøgte projekt i oplandet ikke overstiger nitratudvaskningen svarende til et plantebrug, dvs. et standard planteavlssædskifte (S1/S3), hvor der udelukkende gødes med mineralsk gødning (handelsgødning).

På baggrund af ovenstående er pkt. B og C i Miljøstyrelsens vejledning ikke vurderes nærmere, da det ikke vil ændre på ovenstående konklusion.